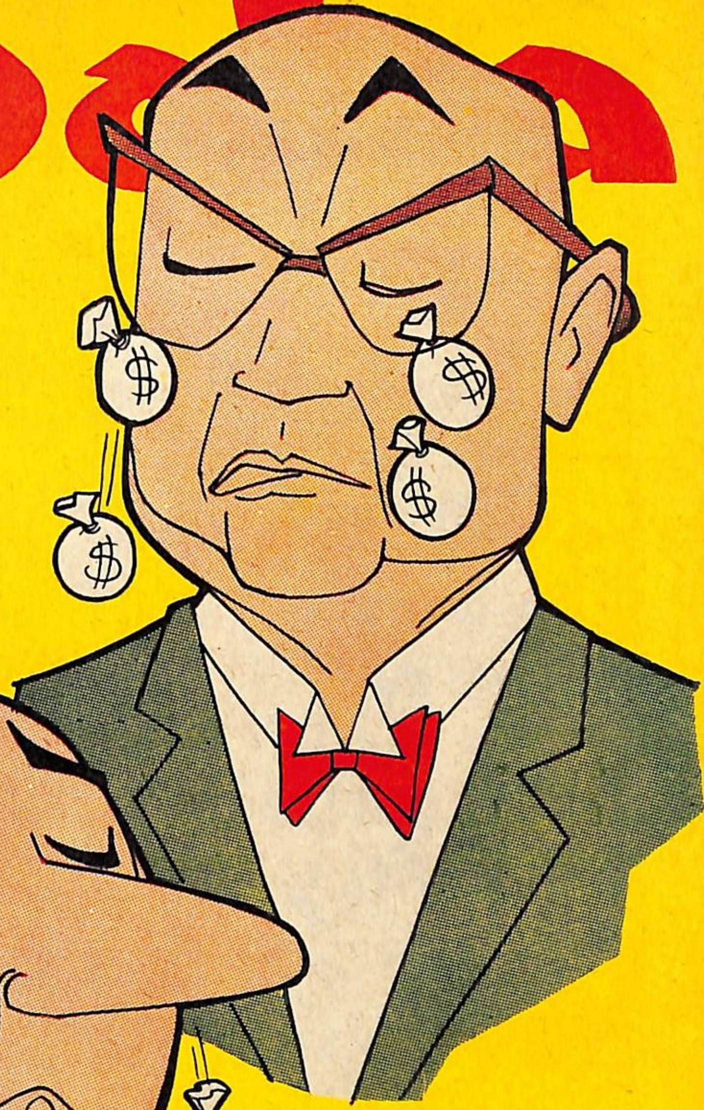
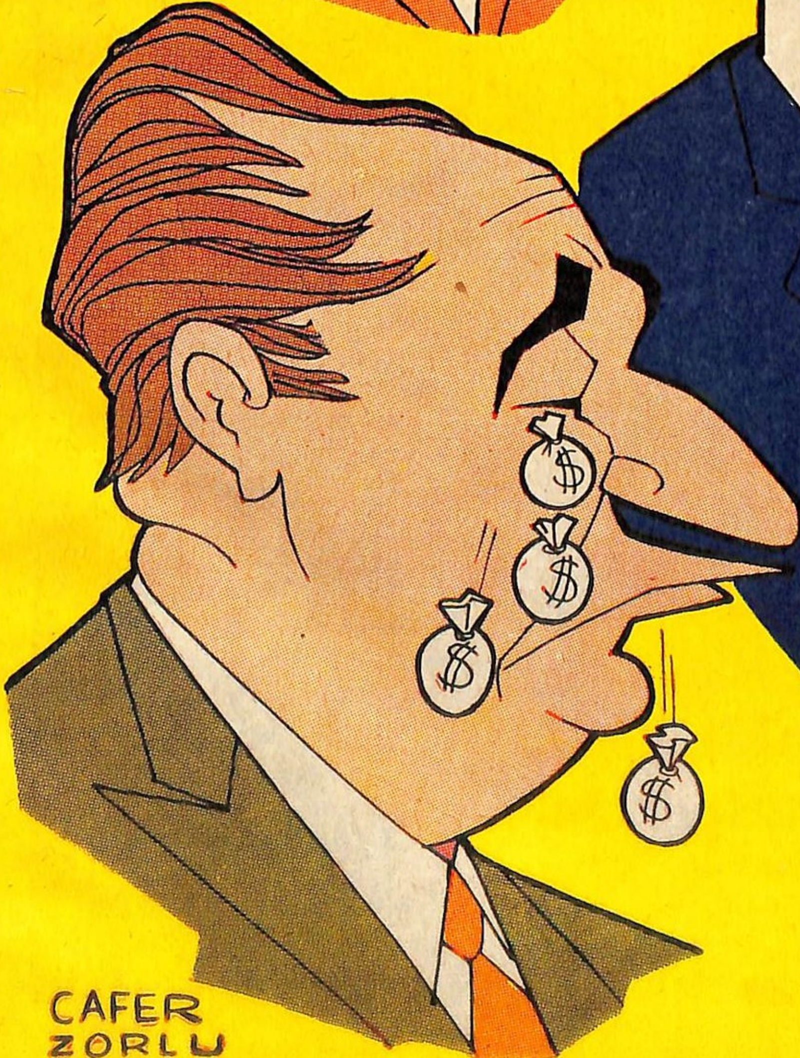
Akbaba

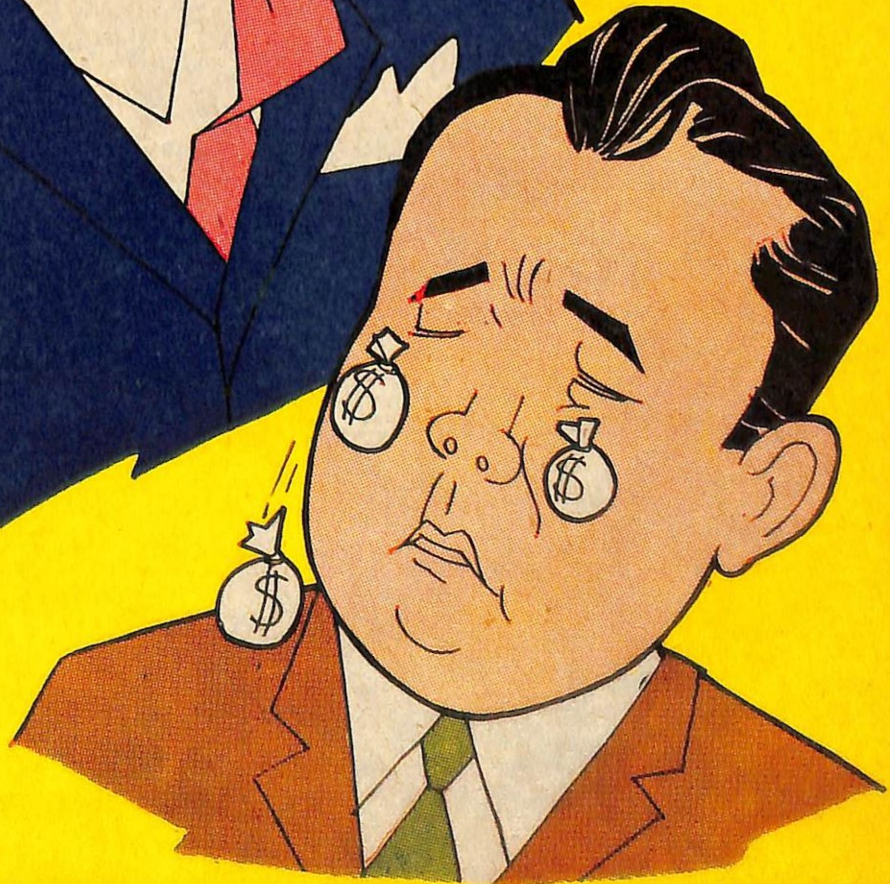

Göz Yaşları!

YAVRUNUZUN İSTİKBALİNİ TEMİNAT ALTINA ALMAK İÇİN

TASARRUF YOLUNU SEÇİNİZ

...ve tasarruflarınızdan en verimli şekilde istifade için tamamını İş Bankasında toplayınız. 1960 yılında Türkiye İş Bankası 70 Apartman Dairesi ile 5.200.000 lira para ikramiyesi... cem'an 8 milyon liralık ikramiye dağıtıyor.

Her 200 liraya 1 kur'a numarası

TÜRKİYE

BANKASI

paranızın...
istikbalinizin emniyeti

FAAL d - 641

Akbaba siyasi mizah gazetesi

ÖRTÜLÜ ÖDENEK!

HER yıl, bütçe yenilenirken Başbakanlık emrine bir «Örtülü ödenek» verilir. Sayısını bilmem, belki bir milyon liradır, belki on. Hangi iş için mi verilir? Onu da bilmem. Adı üstünde: Örtülü! Başbakan, onu istediği gibi dağıtır. Belki sanat işlerine, belki araştırma işlerine, belki hayır işlerine, belki casusluk işlerine... Bu bir sırdır. Hükûmet sırrından da üstün bir sır, bir devlet sırrı!

Geçen hafta, Ankara'da yayınlanan Söz Dergisi, düşük iktidarın bu örtülü ödeneğinden on yıl içinde yardım görmüş gazetecilerin adlarını açıkladı.

Sahiden şaşılacak, sahiden utanılacak şeydir bu... Neden mi?.. Bir kere bu ödeneklerin listeleri, her yıl, bütçe sonunda yok edilir. Ama düşük iktidar yok etmemiş. Hem de bir yıl değil, on yıl yok etmemiş.. Neden mi?.. Uğursuz politikalarının temeli olan o pis, o kancık hesaplar yüzünden: Bir gün gerekirse kendilerine yardım ettiği kişileri korkutmak, sindirmek için!

Bu yardım, önceden söyliyelim ki, yüz kızartıcı bir suç değildir. Eğer karşılığında vicdanlar satın alınmamış, ağızlar kilitlenmemiş, insanlar uşak olmamışsa!

Bir kaç misal vereyim:

Atatürk'ün Serbest Fırka denemesinde Akbaba büyük yaralar almıştı. O kadar kan kaybetmiş, o kadar okuyucusuz kalmıştı ki, elimizde avucumuzda nemiz var, nemiz yoksa, hepsini verdikten sonra, matbaacıya, klişeciye, kâğıtçıya da bir hayli borçlanarak Babıâli yokuşundan çekip gitmiştik. Bir buçuk yılımız, Alman Lisesinde edebiyat öğretmenliği - Cumhuriyet gazetesinde fıkra yazarlığı ile geçti.

Bir gece evimizin kapısını çalan bir polisle karşılaştık:

— Cevdet Kerim bey sizi çağırıyor, dedi. Yarın partide bekliyecek...

İncedayı C.H.P.. nin İstanbul Başkanıydı. Ertesi gün gittim. Sahiden ince adamdı İncedayı. Güler bir yüzle kucakladı beni:

— Nerelerdesin be kardeşim, dedi. Bak, Recep Peker'den bir mektup aldım. Oku...

Peker, o günlerde Halk Partisi Genel Sekreteriydi. Mektubu okudum:

«Akbaba mizah gazetesi iki yıla yakın bir zamandır çıkmıyor. Muhterem İsmet Paşa hazretleri bu boşluğa dikkatimizi çektiler. Nasıl biz şahsen onun yokluğunu duyuyorsak, vatandaşlar da muhakkak duyuyorlardır. Yusuf Ziya beyi dâvet ederek kendisiyle konuşmanızı ve Akbaba'nın yeniden çıkması için neye ihtiyacı varsa Başvekâletçe temin edileceğini...»

Bu mektup, iki insan kalbi, iki insan kafası arasındaki o gizli, o esrarlı bağın yeni bir örneğiydi: Cevdet Kerim İncedayı ile konuşmadan kırk sekiz saat önce, ben, Akbaba'yı yeniden çıkarmak kararını vermiştim. Rahmetli doktor Feyzi Ahmet'in Ankara Yokuşundaki hanında aylığı on beş liraya bir oda kiralamıştım. Evden yazı masamla dört sandalye de getirmiştim. Sermayem mi?... İki yüz lira ya vardı, ya yok...

İncedayı sormuştu:

— E, iki yüz lira yeter mi kardeşim?

O yıllar, artık hayalin bile yetişemiyeceği ucuzluk yıllarıydı.

— Belki bir sayı çıkarmıya yeter, dedim.

— Sonra?...

— Bilmem... Satılırsa bayi biraz borç verir sanırım...

İncedayı ince ince güldü:

— Yusuf Ziyacığım, böyle inleye inleye mizah gazetesi çıkmaz, dedi...

Örtülü ödenekten, galiba kırk abone karşılığı, beş yüz lira verdiler, Akbaba'yı, içim güvenle dolu, güler yüzle çıkardım.

O anlayışlı, o duygulu yardım otuz yılın gerisinde kaldı şimdi. Ama ben, sıcak ve büyük hâtırasını bütün tazeliğiyle içimde saklıyorum.

Bu konuyu niçin mi açtım?... Okuyucularım görmüşlerdir elbet: Geçen hafta yayınlanan türlü türlü ödenek listesinde benim de adım var.

Hemen söyliyeyim:

1 — Ben örtülü ödenekten para almadım.

2 — Örtülü ödenekten beni maaşa bağlamak istediler. İş Bankasiyle para gönderdiler. Ama ben, hem bu hatırı sayılır aylığı reddettim, hem de gönderilen parayı yine İş Bankasiyle geri yolladım. Makbuzlar dosyamızdadır. Bir tanesinin klişesini bu sayfada basıyoruz.

Kırk yılın esintileri ve yağıntıları altında kayalaşmış bir hayatı sokak dedikoduları sarsamaz. Ekmeğimiz alın teri, katığımız göz nurudur.

Yalnız hiç kimseyi, hattâ ölülerin ruhlarını incitmemek için söyliyeyim:

Dünyanın her yerinde örtülü ödenek vardır. Satışiyle yaşıyamıyan gazetelere, dergilere yardım edilir. Bu, Fransa'da nasıl ayıp değilse Cumhuriyet Halk Partisi Türkiyesinde de ayıp sayılmaz, Demokrat Parti Türkiyesinde de ayıp değildir, gelecek iktidarların Türkiyesinde de ayıp olmıyacaktır.

Ben, Demokrat iktidarın örtülü ödeneğinden hastalığında iki yüz bin lira yardım görmüş Halk Partili bir Bakan ve bir başyazar tanırım. Ölüm yolculuğuna yine böyle bir yardımla çıkmış ünlü bir romancı tanırım. Son Paris seyahatini örtülü ödenekten yapmış, çok sevilen bir büyük şair tanırım. Gözlerini, örtülü ödenekten gönderilmiş zarfı açamadan kapamış bir sanat adamı tanırım. Bunların hiç birisi, büyüklüklerinden en küçük bir şey kaybetmeden dünyadan uzaklaştılar.

Biraz daha eskiye gideyim mi?..

Fikir hayatımızda yeni bir düşünce ufku açan «Türk Yurdu» dergisi İttihat ve Terakki hükûmetinden, Celâl Sâhir'in eliyle her ay otuz altın alırdı. Bu parayı kabul eden, çetin bir seciyye adamıdır: Akçora oğlu Yusuf!

İslâm Dünyası dergisi, bunun yarısını alırdı: Ayda on beş altın... Onun başında da şimdi hasretini çektiğimiz çağdaş bir din adamı vardı: Merhum Halim Sâbit!

Hâlâ yeri doldurulamıyan «Yeni Mecmua» Talât Paşa'nın örtülü ödeneğinden verilmiş sermaye ile kurulmuştur.

Bunların hangisi ayıptır, hangisi suçtur acaba?

Ayıp olan, iğrenç olan, hayır, hayır, ayıptan da, iğrençten de öte bir şey olan nedir, bilir misiniz?

Aldığı parayı hokkasında ezip çirkef yapmak ve Atatürk inkılâplarından Anıt-Kabre kadar sıçratmaktır!

Yusuf Ziya ORTAÇ

NOT :

Yaşları, benim yaşımdan değil, Akbaba'nın yaşından bile küçük gençlerin çıkardığı bir mizah dergisinde bu konunun ele alındığını gördüm: Benim otomobilim varmış!

Ne büyük suç, değil mi?... Sekiz yıl mebusluk ettim. Otuz sekiz yıldır Akbaba'yı çıkarıyorum. Gelecek yıl, ömrüm olursa, yazı hayatımın ellinci yılı olacak. Cenaze arabasına binmeden, nihayet iki senedir kendi arabama binmek nasip olmuş!

Çocuklar, basın yokuşunda otomobili olan tek gazeteci ben miyim?. Nedir bu haset? Nedir bu kin? Nedir bu küçüklük?...

Ankara caddesinde kırk yıl yazı yazacağıma Mahmutpaşa Yokuşunda çorap satsaydım, bir değil, belki iki otomobilim olurdu.

Apartımanım varmış. Yok!... Yalnız eşimin bir katı var: Doksan bin lira borçlu!

Ama keşke bir apartımanım olsaydı: Çalışma gücümün her gün azaldığı bu hastalıklar yaşında yarına korku ile bakmazdım!

Sonra, bir karikatür: Ben, üstünde milyonların sıfırları dizili bir örtülü ödenek torbasına konmuşum... İkinci resim, bu torbadan kalkmış... Nereye mi konmuşum?... Yassıada'da idam sehpasına!...

Şu hınca, şu kine, şu hasede bakınız sayın okurlarım: Kendi dergilerinin satışını, rakipsiz kalmanın kârını —pek de uzak olmıyan ölüm günümü bile bekliyemeden— asılmamda arayan bu gençlere ne dersiniz?...

Ben bir şey demiyeceğim. Mahkeme diyecek!

Y. Z. O.

TÜRKİYE İŞ BANKASI A. Ş. — MAKBUZ — HAVALE SERVİSİ

Başvekâlete iade ettiğimiz paranın makbuzudur.

Biz Nelere Katlandık?

AZİZ NESİN

MAHALLE arkadaşı idiler. Biri esmerdi, biri sarışın. Daha çocukluklarında biri zayıf, öbürü şişmandı. Birinin boyu uzun, öbürünün kısa idi. Biri zengin aile çocuğu idi, öbürü öksüzdü, yoksul evin çocuğu idi.

Mahallenin arkasındaki çayırlıkta çocuklar top oynıyacakları zaman, takımlar ayrılırken, bu iki arkadaştan biri:

— Kim benden olacak? diye bağırırdı.

Öbürü de:

— Ben kimdenim? diye sorardı.

Bütün hayatları boyunca da biri «Kim benden olacak?», öbürü «Ben kimdenim?» diye sordu.

Yaşıttılar. Okula birlikte başladılar ama, okulu birlikte bitiremediler. «Ben kimdenim?» diye soran, «kim benden olacak?» diye bağırandan üç yıl sonra liseyi bitirdi.

Sınıf arkadaşı oldukları yıllar, sınavlarda biri kopya alır, öbürü kopya verirdi. Biri kopya yaparak bile sınıf geçemezken, öbürü kopya yapmadan birincilikle sınıfları geçti.

Oldu olacak, artık adlarını da söylesem mi? Ama o zaman hemen tanıyıvereceksiniz. İkisi de memlekettin herkesçe tanınan iki ünlü kişisidir. Onun için adlarını söyliyemiyeceğim. Ama isterseniz, sarışın, uzun boylu, şişman, zengin aile çocuğu, kopya yapan, «Ben kimdenim?» diye soran, sınıfları ikişer yıl okuyarak geçebilenin adına, söz gelişi, Ahmet diyelim; öbürü de Mehmet olsun.

Mehmet, hem çalışarak hayatını kazanıp, hem de fakülteyi bitirdiği zaman, Ahmet liseyi ancak bitirebilmişti. İkisi de ayni zamanda Avrupa'ya gittiler.

Mehmet, devletin açtığı yarışma sınavını kazanarak, devlet hesabına Avrupa'ya gitti; Ahmet, babasının parasiyle... Mehmet, doktorasını bir Avrupa üniversitesinde yaptı, iki yıl da orada çalıştı. Dört yıl sonra yurda döndü. Ahmet'e gelince, o, kimya mühendisi olmak için Avrupa'ya gitmişti. Dokuz yıl, Avrupa'nın hemen bütün şehirlerini dolaşarak, kaldırım mühendisi oldu. Türkiye'ye döndüğü zaman, hiçbir mesleği yoktu, yalnız iyi ingilizce, kötü fransızca konuşabiliyordu.

Mehmet, devlet memuru oldu. Ahmet, babadan kalan parasiyle serbest işlere girip, paraları batırdı. Sonra zengin bir kızla evlenip, kaynatasının paralarını batırmağa başladı.

Mehmet evlendi, ikisi oğlan, biri kız, üç çocuğu oldu. Ahmet üç kere evlendi, hiç çocuğu olmadı. Dördüncü evliliğinden sonra, baba olmak için geç kaldığını anladı.

Mehmet, hükûmetin kanunsuz işler yaptırtmak isteyişine, baskısına, devlet dairesinin bir iktidar partisi ocağı olarak kullanılmasına dayanamadı. Memurluktan istifa etti. Bir özel iş tutup evini geçindirmeğe başladı. Bir yandan da aydınların politika ile uğraşmalarını gerekli bularak bir partiye girdi. Üye olmak için seçtiği, muhalif parti idi.

Ahmet'e gelince, babasından kalan parayı bitirdiğinden, kaynatasından da artık para koparamaz olduğundan, başka yapacak hiçbir işi kalmayınca, politikaya atıldı.

İşte Mehmet'le Ahmet arasındaki büyük çatışmalar, bundan sonra başladı. Daha önceleri de birbirine karşıt oluşlu bu iki arkadaş durmadan çatışmışlardı ama, politikaya atılışlarından sonra aralarındaki çatışma da çok arttı.

Ahmet, her zaman için burnunun dikine de gitse, yapacağı işleri, içinden gizli bir saygı duyduğu arkadaşı Mehmet'e sorardı. Ama sonunda yine kendi bildiğini yapardı. Onun sorması, Mehmet'ten kendi düşüncesine uygun bir cevap alıp, destek bulmak, güç kazanmak içindi. Ama hiçbir zaman, Mehmet'ten gönlünün istediği cevabı alamamış, o da Mehmet'in söylediklerinin hep tersini yapmıştı.

Yine dayanamamış, bir gün eski arkadaşı Mehmet'e gelip, iktidar partisine girmek istediğini söylemişti. Mehmet, serin kanlılıkla, mantıkla, ona, muhalif partiye girmenin doğru olduğunu, iktidar partisine girmemesi gerektiğini, uzun uzun anlattı.

Ahmet, yine arkadaşını dinlemedi, iktidar partisine girdi. Girmekle kalmadı, iktidarın şakşakçısı kesildi. Kısa zamanda alkıştan yorulan ellerinin armağanını gördü. Partinin başında bulunanlardan biri oldu. Partili oluşunun ikinci yılında, apartıman sahibi olmuştu. Özel arabayı daha önce almıştı. Kısacası Tanrı, «yürü ya kulum!...» demişti bir kere...

Ama iki eski arkadaş durmadan kavga ediyorlardı. Mehmet, Ahmet'i pek aramazdı. Ama Ahmet, arada bir eski arkadaşına geliyordu. Bu gelişleri daha çok, günden güne artmakta olan servetini, siyasî başarılarını, memlekette yayılan ününü, arkadaşına göstermek içindi. Bununla yetinmez, iktidar partisinin propagandasını yaparak, arkadaşının bam teline basardı. İşte o zaman Ahmet dayanamazdı. Nice söylese, para etmiyordu. Bu konuşmalarından birinde Ahmet:

— Hırsız!... diye bağırdı.

Mehmet bir kahkaha attı:

— Kim? diye sordu.

— Sen de, senin partin de, senin efendilerin de...

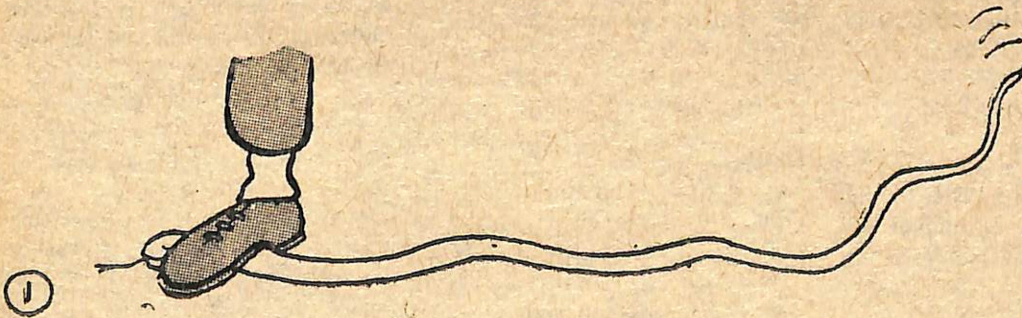
Buna karşılık Ahmet, partisinin memlekete yaptığı hizmetleri anlatıyordu.

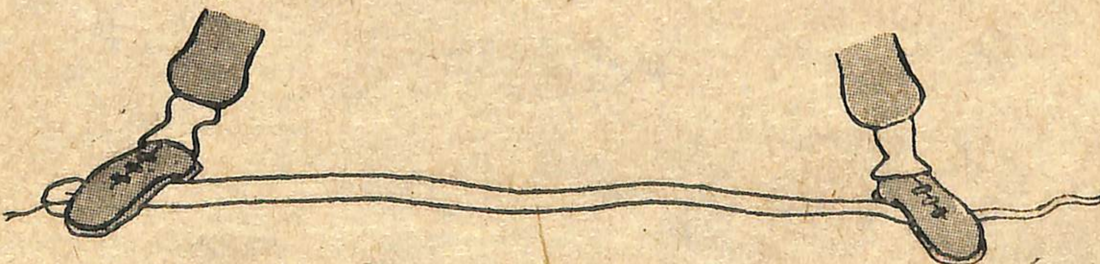
Bu ağız kavgalarının üstünden bir zaman geçince, Ahmet duramaz, yine eski arkadaşını görmeğe gelirdi. «Sivri sinekleri zararsız hale getirme» işini incelemek için Avrupa ve Amerika'ya giden heyetin başında on yedi ay yurt dışında kaldıktan sonra, dönüşünün üstünden bir kaç gün geçince, yine eski arkadaşına gelmişti. Bu sefer, Mehmet'e de akıl vermeğe başlamıştı. Onu da iktidar partisine sokmak için bin dereden su getiriyordu. Evet, Mehmet'i iktidar partisine almazlardı ama, kendisi aracılık ederse, bu iş pek güzel olurdu. Neden memlekete hizmet etmek istemiyordu? Bu sıkıntıyı çekmeğe değer mi idi? Kendisi, haydi ne ise, kafasının dikliğinden çeksin.. Ama ya karısına, çocuklarına neden çektiriyordu?

Bu tartışmanın sonu, Mehmet'in eski arkadaşını evinden kovması ile bitti.

Partisinin iktidara geçişinin sekizinci yılında Ahmet, yine dayanamamış, eski arkadaşını görmeğe gelmişti. İki eski arkadaş, aralarında geçen soğukluğu unutmuş görünüyorlardı. İki aile akşam yemeği için sofraya oturmuşlardı. Bu sefer tartışma sofrada başladı. Herkesin, çok sabırlı bir adam olarak bildiği Mehmet'in artık sabrı taşmış, ev sahipliği nezaketini bile unutarak, Ahmet'in kafasına cacık dolu kâseyi geçirmişti.

Ahmet, memleketin parmakla gösterilen zenginlerinden biri olmuştu. Her tarakta bezi vardı. Hangi taş

YAZISIZ!

kaldırılsa altından o çıkıyordu. Partisinin iktidara gelişinin onuncu yılı idi. Dayanamamış, yine eski arkadaşiyle görüşmek için evine ziyarete gitmişti. Bu ziyaretin onuncu dakikasında tartışma başladı. Ahmet'in ağzından «nurlu istikbal», «vatan sathı», «görülmemiş kalkınma», «her sokak başında dört milyoner» gibi, partisinin edebiyatından süzme sözler eksik olmuyordu. Mehmet, yumuşak sesle eski arkadaşına, bu yaptıklarının bir gün hesabı sorulabileceğini, anlattı. Ahmet'e göre, hiç bir şeyin hesabı sorulamazdı. Kim sorabilirdi? Partileri iktidardan düşmiyecekti ki... Halkın oylarını her zaman kazanmasını bileceklerdi. Kaldı ki, onların alnı açıktı. Verilecek hiçbir hesapları yoktu.

Bu uzun konferanstan sonra:

— Siz, muhalifler, nankörsünüz! diye bağırdı, sizin gözlerinize perde inmiş. Hakikatleri görmüyorsunuz. Muhalefetin başı ezilecektir. Ezeceğiz başınızı...

Mehmet, suratına tükürerek Ahmet'i evinden kovduğu zaman, az kaldı heyecandan yüreğine inecekti.

Bu olaydan bir, iki ay sonra Ahmet yine, Mehmet'in evine gelmek istedi. Ama Ahmet telefonda, bir daha kendisiyle görüşmek istemediğini söyledi Onun elini sıkarak, elini kirletmek istemiyordu.

Bövleyken, bu olaydan bir kaç hafta sonra yine geldi. Ama Ahmet, kendisi için, evde yok, dedirterek, arkadaşını kapıdan savdı.

Derken, günün birinde, bir sabah uyanan insanlar, memlekette bir büyük değişiklik olduğunu öğrendiler. Hükûmet darbesi olmuştu. Bütün hükûmet adamları, yolsuzluk yapanlar, kanunu hiçe sayıp halkı ezenler, sovgunrular birer birer yakanıp içeri atılmıştı.

Mehmet'in sevincine son yoktu. Ama bu sevinci çok sürmedi. Akşama doğru, büyük bir üzüntüye kapıldı. Karısı, neden üzüldüğünü sordu. Eski arkadaşı Mehmet için üzülüyordu. Karısı:

— Nasıl olur, dedi, nasıl ona üzülüyorsun? Yüzüne karşı hırsız olduğunu bağıran, suratına tükürenin, evden koğan sen değil mi idin?...

Mehmet, karısına:

— Evet, ama, dedi, ne de olsa bunca yıllık arkadaşım... Şimdi onu da yakalayıp hapse atmışlardır. Başına gelenlere üzülmüyorum. Cezasıdır, çeksin... Ama neden böyle yaptı, niçin yaptı, yapmasaydı, diye üzülüyorum. Kolay değil, kırk dokuz yıllık arkadaşımdı. Neden onu bu kötü yoldan çeviremedim?...

Nerede ise ağlıyacaktı. Ağlamağa hazırlanan bir çocuk gibi, alt dudağı titredi, sesi çatallaştı, gözleri buğulandı.

Tam bu sırada kapının zili çaldı. Gelen eski arkadaşı Ahmet'ti. Ahmet birden iki kolunu açarak Mehmet'i kucakladı. Soluk soluğa konuşmağa başladı:

— Ah kardeşim, ah canım kardeşim... Ah, Yârabbim... Allahım...

Mehmet, arkadaşının, «ben nasıl olup yanlış yola saptım... Ben neden senin sözlerini dinlemedim. Beni kurtarabilir misin?» diyeceğini sanıyordu. Neredeyse «Merak etme, üzülme... Bir kurtuluş yolu ararız» diye arkadaşını teselliye çalışacaktı. Çünkü, hâlâ kolları boynunda olan Ahmet ağlıyordu. Ama hiç de Mehmet'in umduğu gibi olmadı. Mehmet, sözünün sonunu şöyle getirdi:

— Sevincimden ağlıyorum. Allah bize bugünleri de gösterdi çok şükür... Bugünlere de kavuştuk... Sevincimden içim içime sığmıyor...

Mehmet'in ağzı açık kalmıştı. Söyliyecek bir tek kelime bulamıyordu. Ahmet devam etti:

— Ah kardeşim, ben neler çektim, neler... Ah, ben nelere katlandım... On senedir nelere katlandığımı anlatamam sana?

Mehmet, büyük bir sâfiyetle:

— Nelere katlandın? diye sordu.

Ahmet:

— Daha ne olsun kardeşim, dedi, on yıldır muhalif olduğumu kimselere söyliyemedim. Senin gibi, kardeşimden ileri, elli yıllık bir arkadaşımdan bile muhalif olduğumu saklamak mecburiyetinde kaldım. Ah zalimler, ah alçaklar!... Ne baskı yaptılar millete... Ne baskı yaptılar... Nasıl katlandık... Senden bile on yıl muhalif olduğumu sakladım birader...

Mehmet'in dizleri büküldü. Hemen koltuğa çöktü. Ağzından yalnız:

— Vah, vah, vah!... sesleri çıkıyordu.

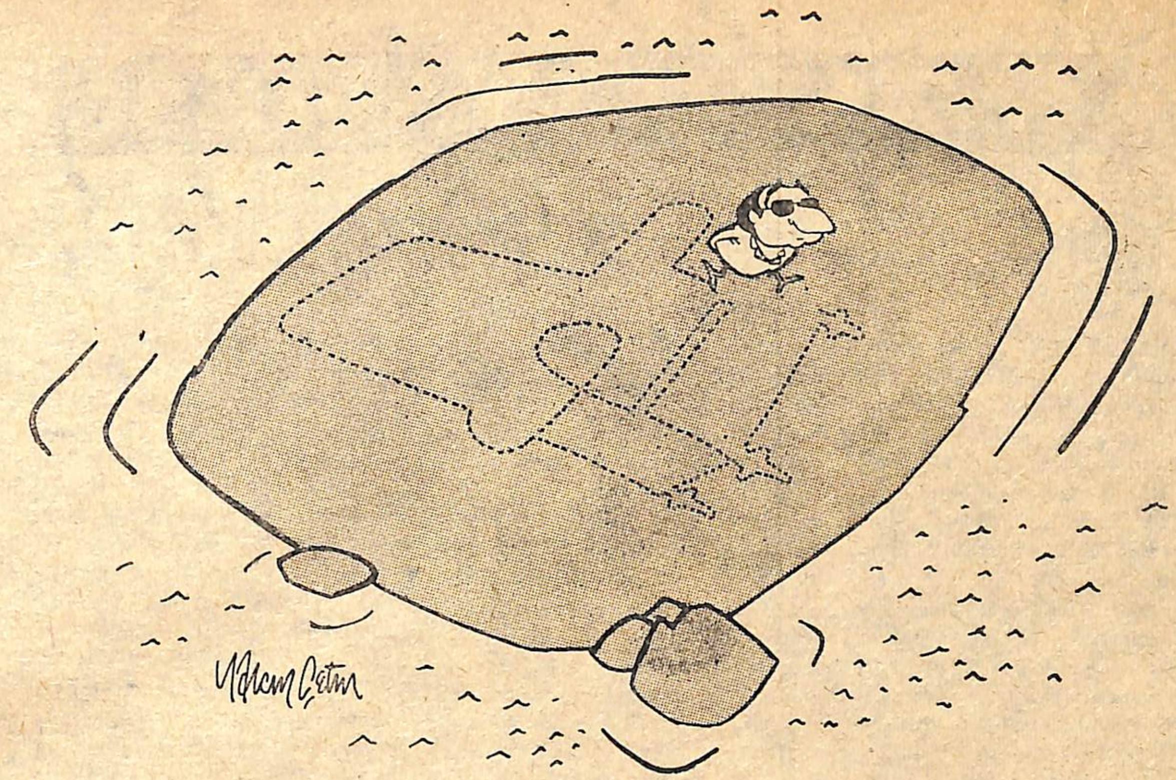
Ahmet:

— Acıdın, değil mi? dedi, acıdın arkadaşına... Acınacak haldeyim, elbet acırsın...

Mehmet:

— Hayır, hayır, dedi. Senin acınacak halin yok. Sana acımadım. Memlekete acıdım. Vah, vah, vah...

Aziz NESİN

YAZISIZ!

Din ve dil

Geçen pazar akşamı, Devlet ve Hükûmet Başkanı sayın General Gürsel Anadolu Kulübü balosuna geldi.

Bir köşede, kendi yakınlariyle çevrili, koltuğuna kurulup oturdu sanmayınız!.. Halkın içine girdi, konuştu, güldü, hattâ kendisini Atatürk'e benzeterek:

— O Kemal'di, siz Cemal'siniz.. Aranızda bir harf farkı var!

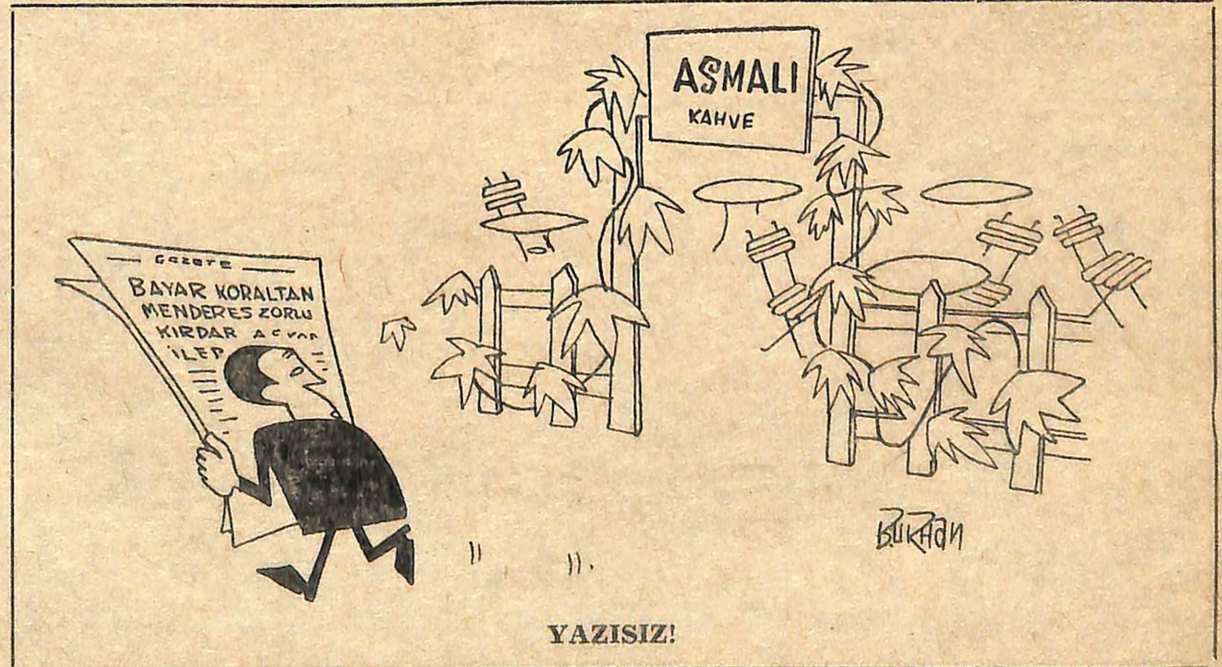
Diyen bir bayana şu zarif cevabı da verdi:

— Hayır hanımefendi fark o kadar değil, o Ata'dır, ben Aga'yım!

Ermeni, Yahudi, Rum vatandaşlarla konuşmasında ise:

— Din ve mezhep farkı bizi birbirimizden ayırmaz, dedi...

Ama, sevgili vatandaşlarımızın dikkatini çekeriz: Sayın Devlet Başkanı «Din ayrılığı» dedi «Dil ayrılığı» demedi!

YAZISIZ!

VASİYETNAMESİ

Adnan Veli

MAHKEMEDEN gelen naip, noterin masasının yanındaki kanapeye ilişmiş, yudum yudum kahvesini içiyordu. Zabıt kâtibi makineye kâğıt takmakla meşguldü. Dördüncü noterin elinde dolgunca bir zarf vardı. Sanık vekili de masanın öbür ucuna bitişik iskemleye oturmuştu.

Naip, zabıt kâtibine dönüp:

— Yazın, dedi. Usulüne uygun olarak toplanan, aşağıda imzaları olan bizler, Refik Koraltan nâm şahsın, Dördüncü Noterliğe göndermiş olduğu vasiyetnâmesini huzurda açarak muhteviyatını işbu zabıt varakasında görüldüğü şekilde tesbit eylemiş bulunuyoruz.

Noterlik kasabasında 5227 sıra numarasında kayıtlı olarak muhafaza edilmekte olan vasiyetnâmenin, sahibi olan Refik Koraltan'ın el yazısiyle yazılmış olduğu görüldü. İki sahifeden ibaret olan vasiyetnâmenin muhteviyatı aynen aşağıdaki şekilde zapta geçirildi:

«İç bâde, güzel sev var ise aklı şuurun,
Dünya var imiş, yâki yoğolmuş ne umûrum?»

diyen şairin yerden göğe kadar haklı olduğunu zannederdim. Benim ince ruhum, kimsede rastlıyamadığım hassasiyetim, duygulu bir insan oluşum, hayatı yukardaki felsefe çerçevesinde kabul etmeme yol açmıştı.

Evet böyleyim... Duygu, belki de bana Tanrının verdiği bir işkence mazhariyeti... Adnan bana her vakit: «Senin gibi ince ve hassas adam tanımadım. Kolayca sevebiliyor, kolayca âşık oluyorsun» derdi. «Ben senin kadar duyamıyorum. Öyle olunca da senin kadar yaşıyamıyorum» diye ilâve ederdi. Adnan'ın bu görüşüne, öteki görüşlerine olduğu kadar hürmet ediyorum. Çünkü o, gerçekleri her zaman görmüş, her zaman etrafındakilere göstermiştir. Son görüşünde biraz çuvalladı ama, kader demekten başka çare yok. Hepimiz, yaşça ömrümüzün sonuna geldik. Nasılsa bir gün toprak olacağız. Bizim yaşımıza gelmiş olan insanlar, hayata vedâ ettikten sonrasını da düşünmek zorundadırlar. Ben de dün akşam, güneş batarken, Marmaranın mavi sularına dalmış bunları göz önüne getirmiştim. Bu akşam da vasiyetnâmemi kaleme almak kararıyla masaya oturdum.

Nöbetçinin gözleri daima üzerimde. İnsan, başkaları tarafından tetkik altında tutulunca rahat düşünemiyor. Bununla beraber, bütün basiretimi, bütün önsezilerimi kullanarak, bu günkü haklarımı ve varlığımı aşağıdaki şekilde dağıtmayı vasiyet ediyorum:

1 — Tam on dört yıldır bu memlekete büyük bir feragatle hizmet ettiğimi herkes bilir. Bu on dört yılın dört senesi muhalefette, on senesi de iktidarda geçmiştir. Halk Partisi iktidarından bir virâne halinde teslim aldığımız memleketi, bu gün bir mâmureye çevirmiş bulunuyoruz. Bunca yolların, limanların, fabrikaların yapılmasında harcadığım sonsuz emeklere karşılık olarak vatandaşlarımın bana lâyık gördüğü mükâfat çok sayılmamalıdır. 167 arsa ile sekiz apartman, biraz nakit para, bir kaç ta ne otomobil, bir kaç yüz bin dolar, memleketine benim kadar hizmet etmiş olan her insanın en tabiî hakkıdır. Benim de bu gün için elimde kalanlar, hakikî mirasçılarım tarafından, kanunun emrettiği şekilde paylaşılacaktır.

2 — Ancak maddî değerleri önemli olmamakla beraber, mülkiyetine sahip olduğum bazı şeyler vardır ki, bunların benim diledikl erime verilmesi, benim için çok büyük bir huzur sebebi olacaktır.

Bütün kalbimle tasvip ettiğim Millî Kurtuluş hareketi sırasında, pantalonumun arka cebindeki defterin arasından bir demet sarı saç çıkarmışlardı. Bu saçlar, benim hayatıma renk, ışık ve yaşama tadı getiren Aspasya'nındır. Aspasya'ya hizmetçi demiye bin şahit ister. Onun ayaklarını yalarken duyduğum saadeti, Sıtkı Yırcalı'yı Mecliste alt ettiğim zaman bile hissetmemiştim Aspasya'nın bu lâtif saçlarının kaybolması, benim için millî bir servet kaybı kadar üzüntü vericidir. Bu itibarla Aspasya'nın saçlarının, lâvanta kutuları içinde saklanmasını vasiyet ediyorum. Bu kutunun Refik Koraltan'a aidiyeti dolayısiyle «Türk Büyükleri Müzesi» nde muhafaza edilmesi uygundur.

3 — Memlekete hizmet ederken bana en büyük cesareti telkin eden, beni daima kuvvetlendiren, beni yurt hizmetinde hamlelere doğru iten Taberin bar yıldızlarından Çilli Zehrayı da Emin Kalafat'a bırakıyorum. Zehra'yı elimden almak için kabineden bile istifayı göze alan Kalafat, artık onu tepe tepe kullansın.

Mersinde seçimleri kazanmamız için, yani partimizin zaferi için yaptığım büyük mücadelede beni her tarafiyle destekliyen, beni okşıyarak ruhumu dolduran büyük oturak âlemi sanatkârı Aksaraylı Habibe'yi de, değerli arkadaşım Sokarno'ya terk ediyorum. Habibenin handelerine kurban olduğunu söyliyen bu büyük devlet adamına karşı, sırf kıskançlık yüzünden o zaman yapmış olduğum kaba muameleyi başka türlü affettiremiyeceğim'. Habibenin bir bacağını sen al, ötekini bana ver dediği zaman, millî gururum geri tepmiş ve kendisine çok sert cevap vermiştim. Bu gün Habibeyi ona terketmekle vicdanım da rahata kavuşuyor.

4 — Gene yıllar süren hizmetlerimin mükâfatı olarak Halk'ımın bana lâyık gördüğü padişah karyolasını, Emin Kalafat arkadaşıma vasiyet ediyorum. O, benimle bir aşk meselesi yüzünden geçinemezdi ama, kendisini ne kadar sevdiğimi de bilemezdi. Karyolamı bir gün görmüş: «Ah bu karyola bana ne kadar yakışır» demişti. Hattâ o karyolada bir akşamlığına Nana ile beraber uyuyabilmek için bana çok yalvarmıştı. Emin gerçekten samimî bir çocuktur. Kendisini en çok Yavuz Sultan Selim'e benzetirdi. Aynaya bakar bakar da: «Vallahi bu kaş, bu göz, bu burun aynen Yavuz Sultan Selimde var» derdi. Biz de ona: «Evet, Yavuz Sultan Selim hıh demiş, sen onun burnundan düşmüşsün» derdik. Padişah ihtişamına bu derece lâyık bir insandan o karyolayı esirgediğim için bu gün çok üzgünüm. Onu da kendisine vasiyet ediyorum.

5 — Hayatımın biricik dayanağı olan kuvvet haplarına gelince:

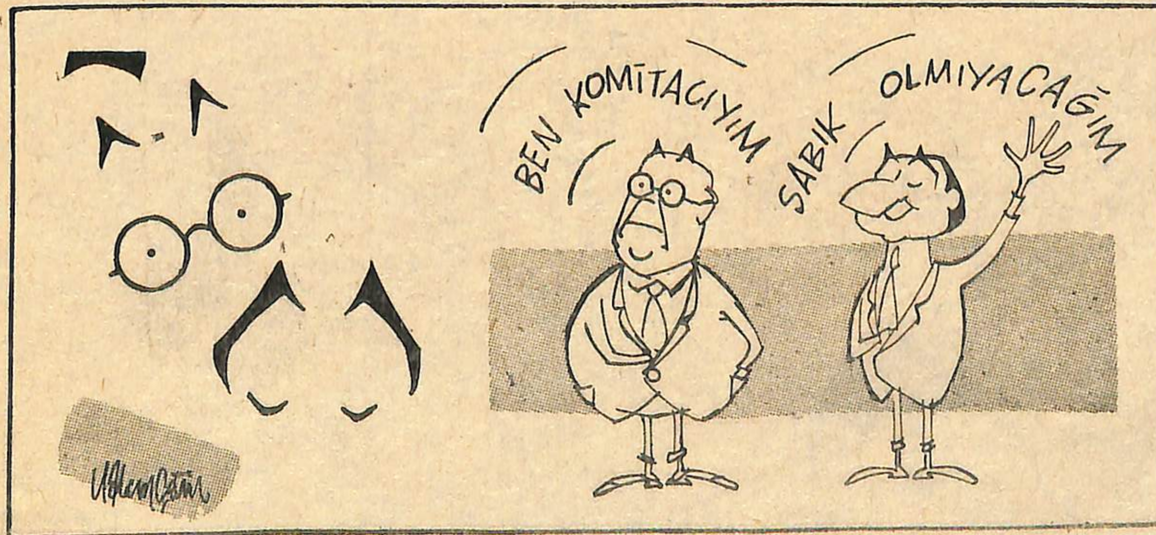
a) Kırmızı kapaklı olup Kahireden hususî uçakla her ay taze taze getirttiğim amber macununu Abdullah Aker'e, vasiyet ediyorum. Bir gün benden bir kaşık istemişti. Ertesi günü yanıma geldiği vakit: «Yahu Refik, dün gece kanat takıp da yedi kat arş-ı âlâya uçtum.» diye takılmıştı. Cana can katan bu amber şişesi, ona verebileceğim en güzel mirastır.

b) Yeşil kapaklı Yohistrin şişesini muhtaç olanlara dağıtılmak üzere, Sağlık Vekâletine vasiyet ediyorum.

c) Sarı tüpteki emektar dostumuz Lüks Nermin'e pembe macunu bırakıyorum. Yalnız bunun gençlere değil, doktor raporu ile ihtiyacı belli olan düşkünlere verilmesi şarttır.

Cenâb-ı Hak cümleye uzun ömürler ihsan eylesin. Amiiiin...

10 Ağustos 1960
Yassıada — Hilton
Refik KORALTAN

Kaşla göz ....

... Gerisi söz.

※

Ahır!

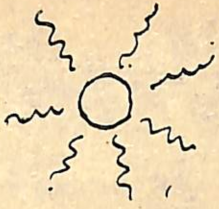
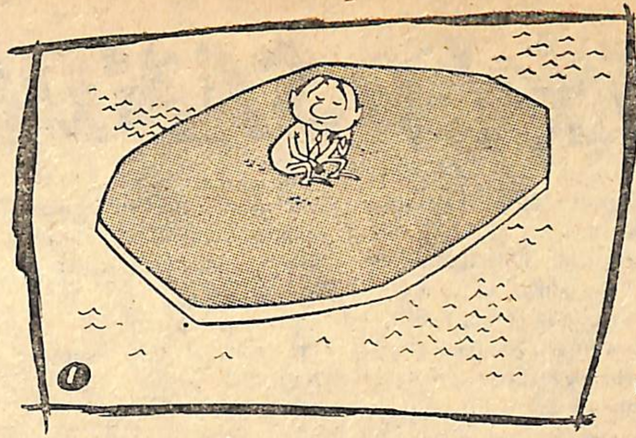
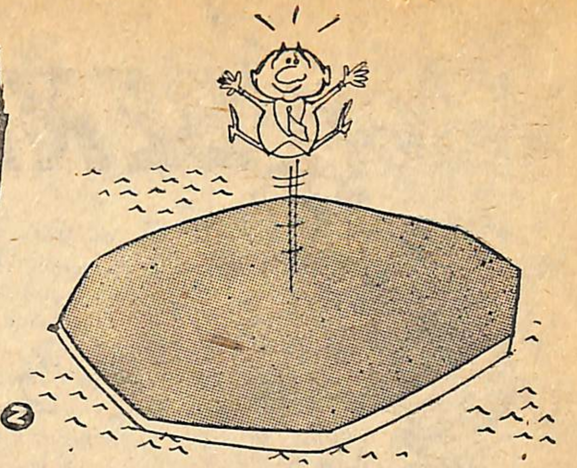
Gaztede bir haber:

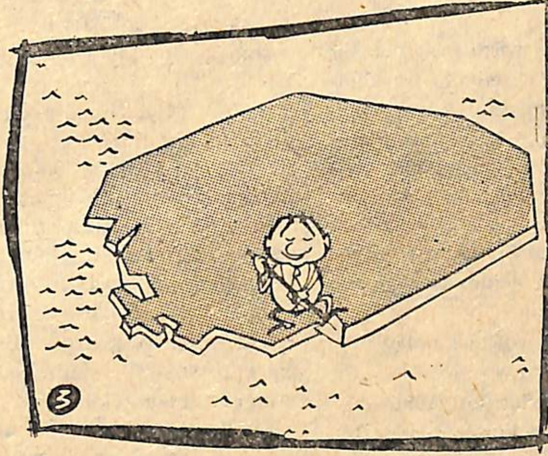
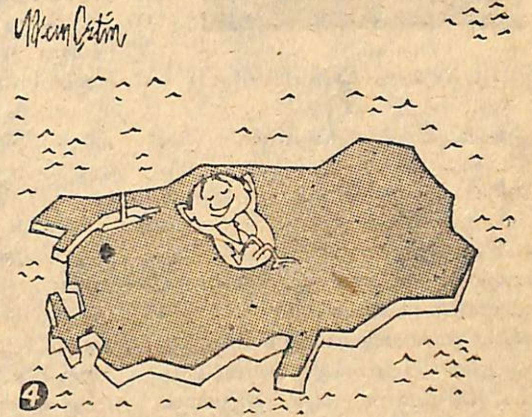
«Şehir içinde ki ahırlar Bakırköye nakledilecek...»

Neden Bakırköyüne acaba?.. Koskoca Bakırköy şehir dışı mı sayılıyor?.. Yoksa hiç mi şehir sayılmıyor?..

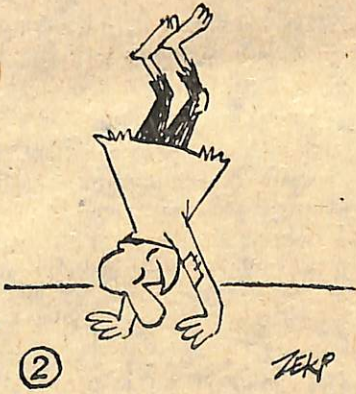
Haaa, anladık: şehirde ahır yapmak delilikdir de ondan olacak!

Eh, allah akıllar versin.

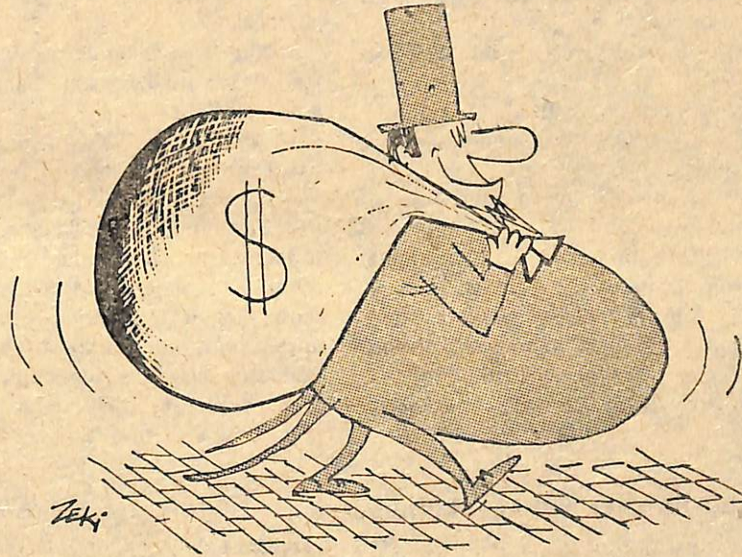

YAZISIZ!

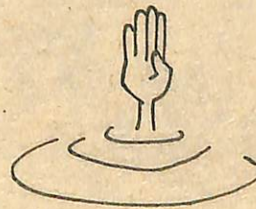

YAZISIZ!

Görülmemiş politikacı!

Siyasî karikatür!

YAZISIZ

Sen BENİ kim SANDIN ulan?

Hüseyin KORKMAZGİL

ÇOK alçak gönüllüyümdür. Beş yaşında bir çocuk girse odama, ayağa kalkar yer gösteririm ona. Hamal, «Şu yükü sırtıma kaldır» dese, lâcivertlerimin toz olacağını düşünmem, kaldırırım. «Ateşinizi müsaade eder misiniz?» dese biri, hemen uzatırım sigaramı. Sigaram yanmıyorsa kibritimi veririm. Kibritim de yoksa, yok demek ağırıma gider, hemen birinden bulup «Buyrun...» derim. «Zâtıâliniz», «mâlûmâliniz», «beyefendi» gibi lâflar ettiler mi, yüzümün kızartısı gömleğime akar.

Böyleyimdir ama, hiç kimsenin, tükürecek yer bulamamış gibi, suratıma tükürmesine, ya da bir şamar patlatmasına dayanamam. Bir de hor görülmekten hoşlanmam. Hoşlanmam değil, hor görülmek öyle gücüme gider ki, ayaklarımın altına alıp ezesim gelir beni hor göreni. Ve mutlaka da tepelerim. Tepelemezsem uykularım kaçar, iştahım kesilir, direk gibi bir can sıkıntısı gelip oturur iki kaşımın arasına.

Evden çıktım, daireye gideceğim. Köşeyi dönerken hamal kılıklı biri:

— Gardaş, dedi, Lülecilerin İrbehem efendinin gonağı ne yanda?

— Hangi İbrahim efendi bu?

— Tanımıyon mu canım... Gayserili İrbehem beğ dirler gendisine Böyük mötahhitdir.

— Hımm, dedim, tanıyorum. Şu sokakta bir apartmanda oturuyor ama, iyice bilmiyorum. Dur bi dak ka soralım...

Bir sürü adam vardı oracıkta. Birinden sorduk, öğrendik İbrahim efendinin apartmanını. Adam ayrıldı, ben de iyi bir iş yapmış olmanın verdiği gönül hoşluğuyla daireye gidip işime başladım. Az sonra bir vatandaş girdi odaya, kasketi elinde. Şöyle bir zaman bakındı, arandı, sonra benim masaya sokuldu:

— Müdür beyi görmek istiyorum. Acaba...

Ben hemen gösterdim. Adam çıktı. Az sonra kelle kulak yerinde biri daha girdi:

— Pardon, dedi, İzzet bey yerindeler mi acaba?

Bana soruyordu. Karşı masadaki arkadaşa:

— İzzet bey yerinde mi? diye sordum.

— Yerinde, dedi.

— Yerindeymiş efendim, dedim sorana.

Bir «mersi» kıvırıp çıktı. Ben işime koyuldum.

Öğleye bir tanıdıkla buluşacağız, yemeğe götüreceğim. Durakta bekliyorum. Dolmuşlar ard-arda dolup gidiyorlar, arkadaşın geleceği yok. Yemek vaktim geldi mi ağzım tükürükle dolar, bir ezilmedir başlar midemde. Yine öyle oldum. Uç uca ekliyorum sigaraları. Durak kalabalık. Biri kolumu dürttü:

— Ateşini...

Uzattım sigaramı. İpi omuzunda bir hamal. Yaktı sigarasını uzaklaştı. Bekliyorum. Koyun tüccarı kılıklı biri yanaştı:

— Affedersiniz, dedi, Ucuzevler'e dolmuş buradan mı kalkar?

— Hayır, dedim, öteden kalkar. Şu karşıya geçin lûtfen...

O gitti, eli çantalı bir genç yanaştı:

— Abi, dedi, Nümune Hastanesi'ne nerden gidilir?

— Şu yolu tut git kardeşim, dedim. İstersen bir dolmuşa atla.

Uzun-uzun anlattım. Delikanlı teşekkür edip ayrıldı. Dolmuşlar dolup dolup gidiyorlar. Durak kalabalık. Arkadaş görünürlerde yok. Herhalde saati şaşırdı. Bekliyeceğiz, çare yok. Bir simitçi gelip burnumun dibine dikildi:

— Simiiiit!

Bir simit fena olmıyacak ama, iştihamı keser. Başımı öte yana çevirdim. Yaşlı bir kadın:

— Evlâdım, dedi, saat kaça geliyor acaba?

Saatim yok. Yakınlarda da saat yok ki bakıp söyliyeyim. Yanımdakine döndüm:

— Affedersiniz, dedim, saatinize bakar mısınız?...

— Yarım, dedi.

— Yarımmış, dedim kadına.

Bekliyorum. Dolmuşlar, taksiler, otobüsler dolup dolup gidiyorlar. Durak kalabalık. Arkadaş yok. Bir huyum var, kalabalıkta beklerken elimde olmıyarak şunun bunun suratını incelerim. Biri takıldı gözüme. «Bu adam Erzurumlu mu, Niğdeli mi, Adanalı mı?» diye nereli olduğunu bulmağa çalışırken bir de baktım adam ağır-ağır yaklaşıyor yanıma. Yaklaştı. Sağına soluna bakındı, durdu, bir sigara çıkardı, yaktı, ezdi, yumuşattı, tükürdü, birkaç adım daha atıp durdu. Yine yürüdü. Ceplerini karıştırdı. Sonra bana geldi:

— Affedersin bey, dedi, genelev ne yana düşer?

— Genelev mi?

Kızardı, sarardı, sırıttı. Ön dişlerinden biri altın.

— Affedersin, diye ellerini uğuşturdu, avucunu kaşıdı, hep erkeğiz elhamdülillâh... Ayıp değil ya... İnsan yabancı olunca...

— Yoo, rica ederim, dedim, onu demek istemedim. Şey... Galiba şu yana düşer. Doğru gidin...

Adam erkek - erkek gülümsiyerek uzaklaştı. Ben başladım genelevi düşünmeğe: Adam geneleve varıyor, elleri arkasında dolaşmağa başlıyor, uzaklaşıyor, sonra yine gelip oralarda sürtüyordu. Derken akşam oluyor, adam içkili bir lokantaya damlıyor, bir güzel çekiyor kafayı, o sokağın eski bir adamı gibi tutuyor genelevin yolunu. Kapıdan içeri girdiğini, kadın seçerken takındığı pozu görür gibi oluyordum.

— Abi ateşini misâde eder misin..

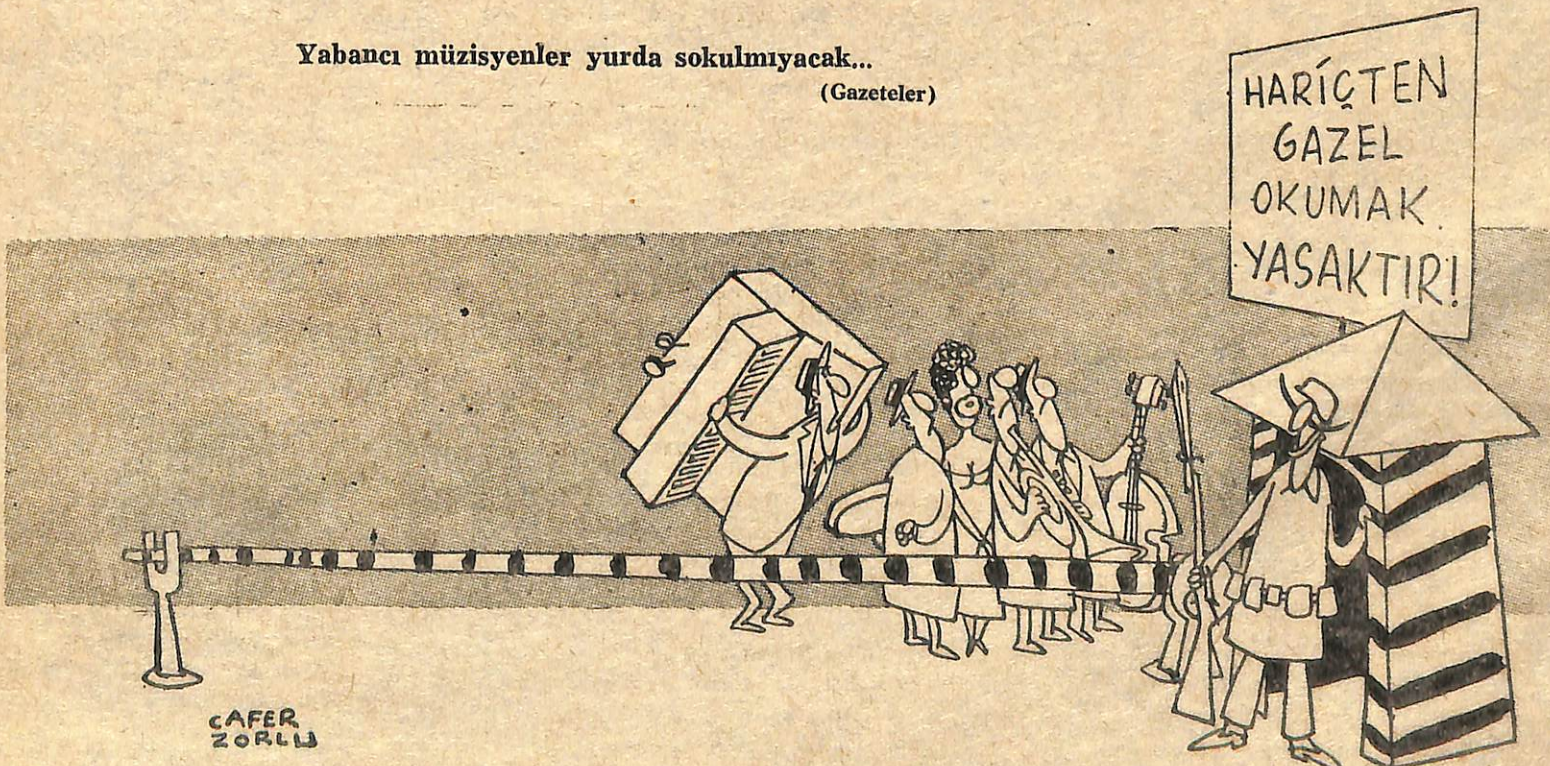
Birden uyandım:

— Ha?

— Şu ateşini misâde...

Sigarasını yaktı ve yandaki iş hanına girdi. Durak gittikçe kalabalıklaşıyor. Naylon gömlekli, naylon kemerli, naylon çoraplı sarışın bir delikanlı koşarak geçerken durdu,

Yabancı müzisyenler yurda sokulmıyacak...
(Gazeteler)

şöyle bir arandı, sonra bana sokuldu:

— Abi be, dedi, saat kaç?

İlk olarak:

— Saatim yok kardeşim, dedim ona. Artık kızmağa başlamıştım. Vakit geçiyor, arkadaşın geleceği yok. Gitmem gerek. Yemek soğudu mu bizim hanımın yanına onbeş gün varamam.

İşte tam bu sırada oldu ne olduysa... Bir adam vardı kalabalıkta. Birini arar gibi bir hâli vardı. Geziniyor, başını kaşıyor, burnunu karışırıyor, boğazını temizliyor, bir türlü duramıyordu yerinde. Adam bir Yenice paketi çıkardı, bir sigara aldı içinden, elinde tutmağa başladı. Bir türlü yakmıyor. Nerdeyse, «Hadi yaksana be!» diye bağıracağım. İnatla kendisin bakıyorum. Baktığımı sezdi. Kibrit arar gibi yaptı. Yine durdu. Sağına soluna bakındı. Gözlerini bir kadının kalçasından alıp yüzüme dikti. Biliyorum, ateş istiyecekti. Sigaramı hazırladım. Fakat... Fakat birdenbire vazgeçtim bu adama ateş vermekten. Arkamı dönüp yürüdüm. Biri kolumu dürttü:

— Ateşinizi müsâde eder misiniz?..

Baktım, o. Sinirden titriyordum.

— Hayır! diye bağırdım. Hayır, veremem ateşimi! Veremem diyorum anlamıyor musun! Allah Allah... Sen beni kim sandın ulan? Sen beni ne sanıyorsun? Ben bu kadar kolay mıyım be? Bu kadar adamın içinde benden kolayı yok mu be?

Adam mıh gibi kalakalmıştı olduğu yerde. Oradakiler: «Ah bir kavga çıksa da seyretsek!» der gibilerden bize bakıyorlardı. Ben hızımı alamamıştım. Kollarımı boşluğa vura vura bağırıyordum:

— Yok mu kimsede saat, yok mu kimsede sigara, yok mu kimsede kibrit? Müdürü benden başka bilen yok mu be? İzzet beyi bir ben mi tanırım yâni? Bu şehirde bir ben miyim bu kadar kolay? Siz beni ne sandınız lan? Ne sandınız oeni siz?

Arkadaş falan kalmamıştı aklımda. Dolmuşa, otobüse de binmedim. Yürüyerek vardım eve. Kapıyı traank!» vurup girdim içeri. Karım şaşırdı. Beni hiç böyle sinirli görmemişti.

— Ne var, ne oluyorsun? dedi. Yoksa...

— Ne yoksası? Ne demek istiyorsun?

— Yâni, şey... Yoksa Vatan Cephesi'nde kaydını falan mı buldular? Eh, bu kadar olurdu yâni!

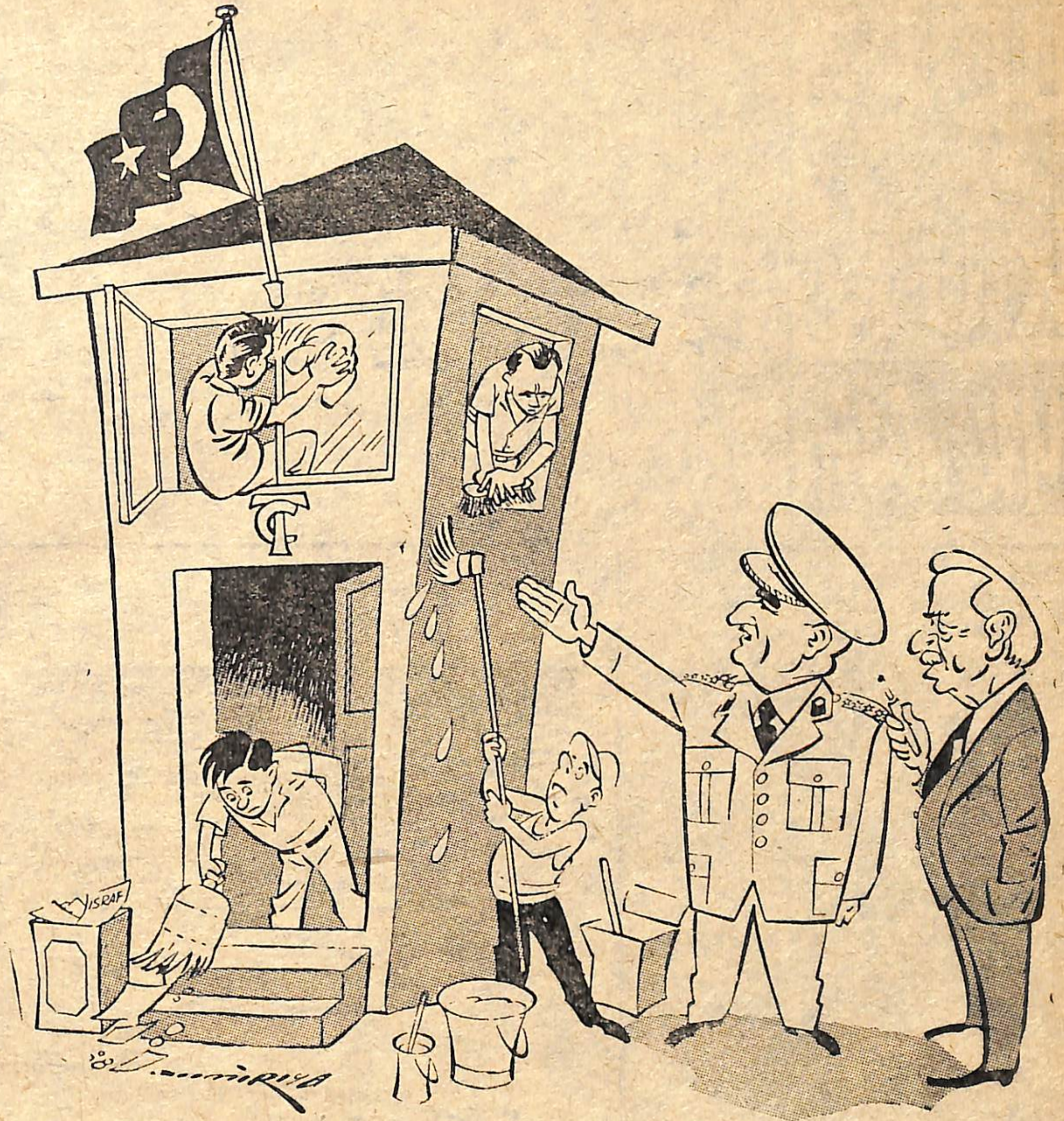
— Ulan karı, dedim, bana bak sen! Ben bu kadar kolay adam mıyım? Ne sandın sen beni? Bundan böyle ha? Geçtiii o günler! Artık dilekçeyle gelsinler yanıma.

Yemek yedim. Düşündükçe deli oluyordum. Demek şimdiyecek beni bütün insanların en pısırığı, en kolayı, en ucuzu sandıkları için kolaycacık sokuluyorlardı yanıma ha? Demek beni enayi yerine koyuyorlardı ha? Demek ben...

Ve işte böylece değiştim kardeşim. Artık kolay adam değilim. Meğer ben ne safmışım!... Meğer ben ne hödükmüşüm!...

Hüseyin KORKMAZGİL

Seçimler en erken 27 Mayıs'ta yapılacak... (Gazeteler)

Gürsel — On yılda öyle kirletmişler ki, temizliyebilmek için çok uğraşacağız!...

Nicoldu?

Amanın dostlarım toplanın hele,
Oba'dan ayrılan dostlar nicoldu?
Aş ekmek yediydik, oturduk bile,
Her yerde kayrılan dostlar nicoldu?

Çankaya'da âlem kurup yatardı,
Bir köşeye bir kaç milyon atardı,
Biraz daha dursa yurd'u satardı,
Celâli'ler başı Bayar nicoldu?

Beş yüz kordelâyı ayda keserdi,
Temelsiz yapılar bir şaheserdi.
«Hürriyet» diyeni vurur asardı
Menderes denilen gaddar nicoldu?

Bütçeye senede milyar koyardı,
Hazineye honi, honi kayardı,
«Tahtım ebedi» der bâki sayardı,
Devrin haznedarı Hasan nicoldu?

Deveyi hamutla yutmakta mâhir,
Yüzde on'lar kâfi gelmezdi zahir,
Çekirge misali evvel ve âhir,
Sıçrarım zanneden Zorlu nicoldu?

Meclis yakışığı, selvi misâli
Oynaşı var imiş n'olur ahali?...
Alman kızlarına bütün vebali
Donjuan Koraltan acep nicoldu?

Tokadın, tekmenin döndüğü yerdi,
Herkes kısmetine düşeni yerdi,
Bir rahat koltuktu haspanın derdi,
On yıllık rakipsiz kürsü nicoldu?

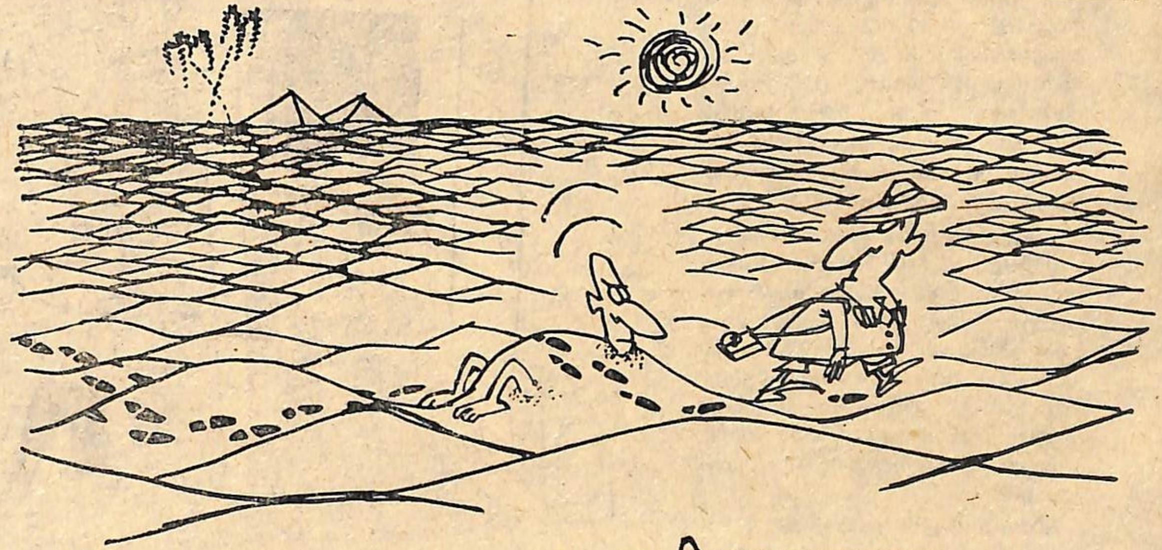
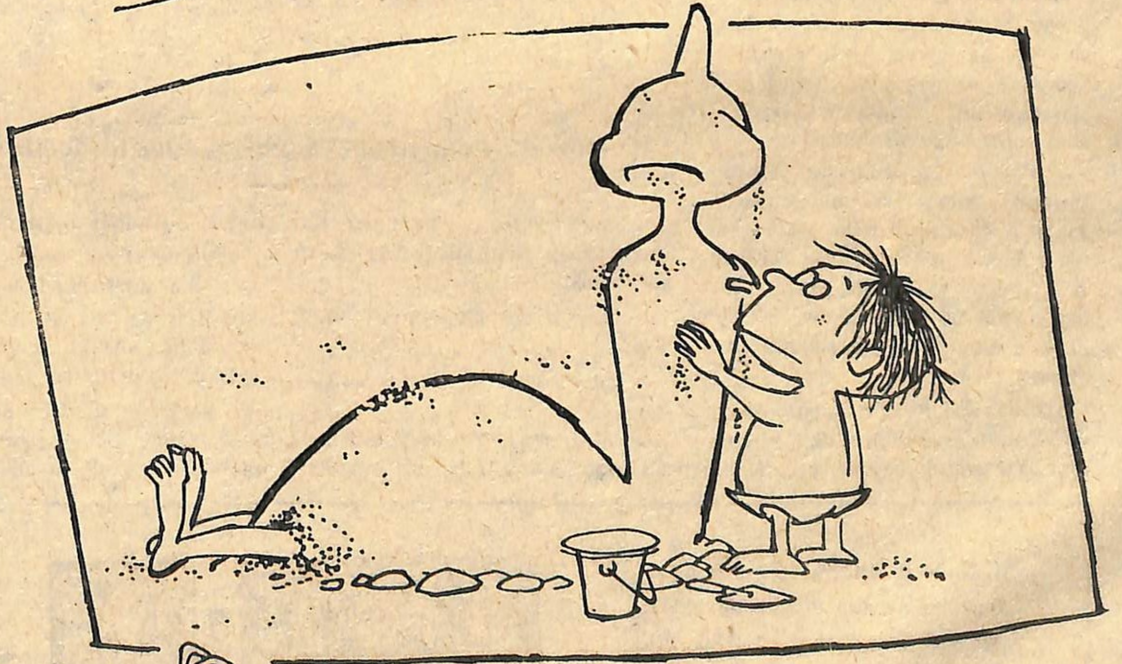
Sağ ol Koca Gürsel, kardeş ölmedi!
On yıldır bu millet böyle gülmedi!
Ne iş yaptığını kimse bilmedi;
Bir gece içinde acep nicoldu!

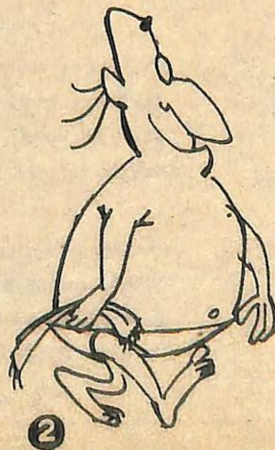
Seyfilmülük

DENİZ ve KUM

Yalçın Çetin

Hırslı Politikacılar

Turhan Selçuk

NAMIK GEDİK BEYFEN-
DİYİ RİCA EDECEKTİM.
BEN UŞAK VALİSİ...
SIZ MISINIZ EFENDİM
İNÖNÜ UŞAĞA GİRDİ

BİR DAKİKA BEKLE!

VALİ

HANGİ HAKLA UŞAĞA GELİYOR İNÖNÜ?! MEMLEKETİ BABASININ EVİ ZANNEDİYOR GALİBA... KATİ EMRİM ŞUDUR: İNÖNÜYÜ GEZDİRMİYECEKSİNİZ UŞAKTA... DİRENİRSE ÖLDÜRECEKSİNİZ! HALK İSTEMİYORDU LİNÇ ETTİ DERİZ.

BAŞÜSTÜNE NAMIK BEY... YERDEN GÖĞE KADAR HAKKINIZ VAR EFENDİM... DERHAL EFENDİM...

SEPETLERİM EFENDİM...

BANA BAK! KİM VAR ORADA?. HA SEN MİSİN... BANA ŞİMDİ İSİMLERİNİ BİLDİRECEĞİM ADAMLARI ÇAĞIR!

İNÖNÜNÜN İCABINA BAKILACAK... ANKARANIN EMRİ BU. HAZIRLIKLARINIZI ONA GÖRE YAPIN!

BAŞÜSTÜNE

İNÖNÜYÜ BİR TEMİZLEDİK Mİ?.

BİZE KAFA TUTACAK ADAM KALMAZ TÜRKİYEDE

BU SIRADA UŞAKTA BİRTAKIM SERKEŞLERİN MİDELERİ VE CEPLERİ DOLDURULUYOR, PLÂNLAR TERTİPLENİYORDU...

ALLAH D.P. Yİ BAŞIMIZDAN EKSİK ETMESİN. SAYESİNDE CEBİMİZ PARA MİDEMİZ İÇKİ GÖRDÜ.

MÜBAREK TEMUKRAT PARTİ DEĞİL EKMEK PARTİSİ

NE DİYE BAĞIRACAKTIH LEN?..

GÖREYİM SİZİ ÇOCUKLAR. BECEREMEZSENİZ ASLAN SÜTÜMÜ HELÂL ETMEM.

BÜTÜN TERTİPLERE, GAYRETLERE, VALİNİN VUR EMRİNE RAĞMEN, DÜRÜST ZABITA MENSUPLARI SAYESİNDE PLÂN TATBİK EDİLEMEMİŞTİ...

HABERLER KÖTÜ. TERTİP MEYDANA ÇIKMASIN ADNAN BEY

ÇIKMAZ. GAZETELERE BİRER TEKZİP YOLLARIZ. DAHA OLMAZSA NEŞİR YASAĞI KOYAR, HALK İNÖNÜYÜ UŞAKTAN KOVDU DERİZ.

İYİ, İYİ AMA PEŞİNİ BIRAK. MİYAUM BUNUN. İSTANBULA DÖNECEĞİ SÖYLENİYOR. ORADA SIKIŞTIRABİLİRİZ

ÜZÜLMEYİN. BİRSIÇRAR, İKİ SIÇRAR, ÜÇÜNCÜSÜNDE YAKAYI ELE VERİR ÇEKİRGE.

PARA SAYMAK ZEVKLİ İŞTİR AMA...

...VAKTİNİZİ HARUYORSUNUZ CELÂL BEY. BİZ HAZİNEDEKİ PARANIN BİLE MİKTARINI UNUTTUK. AKSİ HALDE HESAPSIZ İŞLER YAPAMAZDIK.

BUNLARI SEÇİMLERDEN ÖNCE PARA YOLLAMAĞI ADET EDİNMİŞ BİR BANKER DOSTUM YOLLAMIŞ DA

İYİ AKLIMA GETİRDİNİZ. SEÇİMLERE GİTMEGE KARARLIYIZ. YALNIZ PARA MESELESİ KALIYOR. MEMLEKET ZENGİNLERİ İLE BİR KONUŞAYIM.

TURHAN

BEYLER, ÖYLE ZANNEDİYORUM Kİ LEP DEMEDEN....

LÂFI MI OLUR BEYFENDİ. KAÇ MİLYON İSTİYORSUNUZ?

SAYENİZDE HALKTAN MİLYONLAR VURDUK. PARAMIZ SİZİN SAYILIR.

BEYFENDİ SAĞOLSUNLAR. HAYDAN GELEN HUYA GİDER.

BENDEN YARIM MİLYON. BU SİZİN GÜL YÜZÜNÜZ HATIRI İÇİNDİR BEYFENDİ

ADAM SEN DE.. BİR GÜN BİRİSİ ÇIKAR DA SORGU SUALE ÇEKERSE ZORLADILAR DERİM.

İLERİ GÖRÜŞLÜ BİRİŞ ADAM!

BU TREN YARI YOLDA KALIR

KÂHİN MİSİN BE ADAM

DEĞİLİM AMA.. TRENDE İNÖNÜNÜN OLDUĞUNU BİLİYORUM

KAYSERİ

MUHALEFET LİDERİ İNÖNÜ DE BOŞ DURMUYOR, AZ GİDİYOR, UZ GİDİYOR DERE TEPE DÜZ GİDİYORDU...

DEVAMI VAR

Pitiçiler'den : ADNAN TAHİR

İmza AVCILARI

MAĞARA devri adamlarından bize kadar gelen miraslar arasında av da var. O, karnını doyurmak için korkunç canavarları avlıyordu... Biz keyf için zavallı kuşlarla bir takım zararsız hayvanların canına kıyıyoruz.

Zamanımızdaki av çeşitleri saymakla bitmeyecek kadar çok. Fakat medenî avlardan en tehlikelisinin imza avı olduğu muhakkak. Tanrı hepimizi bunlardan korusun.

★

Ünlü aktör Enrico Serrano bir filmin galasından çıkarken bir anda sayısı yüzleri geçen imza avcılarının tuzağına düşmüştü. Altın dolmakalemi ile kendisine uzatılan programları, hüviyetleri, kâğıt parçalarını, sigara paketlerini imzalamağa koyuldu. Sıcak bir yandan, kalabalık öbür yandan... Neredeyse düşüp bayılacak. Tam bu aralık bir de ne görsün?... Parmaklarının arasındaki altın dolmakalem uçup gitmiş.

Avcılardan biri ünlü bir adamın sadece imzası ile yetinemeyecek kadar meraklı olduğu için, kaşla göz arasında dolma kalemi de yürütüp cebine atmıştı şüphesiz.

★

Tenor Muratore ile eşi Lina Ca valieri bir gün tiyatrodan çıkmış eve dönüyordular. İkisi de harikulâde birer sese sahip müstesna insanlardı. Arabalarına bindiler ama hareket etmelerine imkân kalmadı. Gençlerden müteşekkil bir hayranlar grubu arabanın etrafını çevirmişti. Evvelâ atları çözüp bir kenara bağladılar. Sonra da arabayı bizzat çekerek sanatkârı eve götürdüler.

Atlar mı dediniz?... Onların âkıbeti meçhul. Hâtıra olarak saklanmak üzere hangi ahıra kapatılmıştır zavallıcıklar kimbilir?...

Hayranlıkları ne hududu var ne de ölçüsü... Şöhret uğuruna ödenen bir nevi vergi demek lâzım buna. Mâni de olamazsınız.

★

İntermezzo'nun galasından sonra hayranlarının hücumuna uğrayan Leslie Howard, oteline döndüğü vakit ne ceketinde bir tek düğme vardı, ne de yeleğinde. Tesadüfe bakın, iç cebindeki cüzdanın yerinde de yeller esiyordu.

★

Lucien Guitry, temsiller vermek üzere Petersburg'a gitmişti. Armand Duval ve Romeo gibi rollerde emsalsiz bir sanatkârdı. Bir temsil dönüşü sanatseverlerin taarruzuna uğradı. Hepsi de kadındılar. İçlerinden biri aktörün sırtındaki kürk paltoyu kapıp kaçtı. Soğuk bir memlekette hassas bir kadının kalbini ısıtmak için bundan daha güzel bir çare tasavvur edilemez doğrusu. Hele kürkün cinsi kastor olursa.

★

İmza meraklılarının teklifini geri çevirmek bir nevi gurur gösterisi oluyor. Bu bakımdan çok inatçı davrananların başında Pier Loti, Bergson, Gide, Churchill ve Valery gibi ünlüler var.

Acı ve karanlık bir adam olan meşhur komik Ferravilla, kendisini fena halde sıkıştıran bir kadının uzattığı kâğıda:

— «İmza atmak hoşuma gitmiyor» diye yazmış, altını da imzalamıştı.

Lâkin hakarete uğradığı zehabına kapılan genç kadın bunu yırtıp atmış, böylece de çok kıymetli bir hâtıradan olmuştu.

★

Adamın biri Einstein'den imza istiyordu. Bilgin:

— «Sırtınızı dönün lütfen!» dedi ve adamın koyu renk ceketi üzerine tebeşirle bir formül yazdı.

Beriki şaşırmıştı:

— «İyi ama bunu fırçalamak zorunda kalacağım.»

Einstein'in cevabı:

— «Madem ceketiniz el yazımdan daha kıymetli idi beni niçin rahatsız ettiniz?...»

★

Roosevelt, tahsildeki oğluna gönderdiği çeke bir de not ilâve etmişti. Şöyle diyordu:

— «Bundan sonra benden para bekleme. Hayatını kendi kendine kazanacak kadar büyümüş sayılırsın.»

Ertesi gün, Yale üniversitesinde okuyan oğlu babasına telefon ediyordu:

— «Tavsiyenize uyarak 10 dolar kazandım... Nasıl mı? Sizin imzalı notunuzu bir koleksiyon meraklısına satarak.»

★

Bütün bunların dışında bir de can sıkıcı ve sevimsiz meraklılar zümresi var. Karşınıza çıkar çıkmaz size söyliyecekleri ilk cümle şudur:

— «İthaflı bir kitabınızı rica ediyorum.»

Bunlara, kitabın reklâm için bedava dağıtılan diş macunu veya temizleme tozu olmadığını anlatamazsınız. Kitabınızı basıp yayan kütüphaneden size en çok 10 kitap verildiğine, on birinci kitabı parayla almak zorunda olduğunuza bunları inandıramazsınız.

Bir yerde bana şöyle ayak üstü takdim edilen biri benden ithaflı olarak on kitabımı istemişti. Karşılaştığımız her yerde şımarık bir tebessümle ayni dileği tekrarlıyordu.

— «Mevcudu kalmamış... İkinci baskısı yapılıyor... Kitapçı henüz bana göndermedi...» gibi mazeretlerle atlattım. Beni göremediği zamanlar telefon ediyordu. Günün birinde kalkıp eve gelmesin mi...

— «Sakın alınmayın... Aklınıza da bir şey gelmesin... İstediğiniz kitap maalesef bende yok. İşte size 18 frank. (Kitabın o zamanki fiatı) Bulvarın öbür tarafında Haşet Kitabevi var. Oraya kadar zahmet buyurun. Kitabı satın alın, getirin, imzalıyayım.»

Hayranım, evvelâ bir tereddüt ânı geçirdi, sonra parayı aldı ve:

— «Hemen geliyorum... Sakın beklememezlik etmeyin... Hemen geliyorum... Lütfen bekleyin...» diyerek gitti.

On beş senedir bekliyorum. Hâlâ gelecek.

Yeni evlilere kömür verilecek... (Gazeteler)

— Galiba bu kış bize kömür lâzım olmıyacak kardeşim!...

Atıcılar!

Bir kaç avcı, konuşuyorlardı:

— Hani öğünmek için değil, ni şancılığım yamandır. Uçan kaçan elimden kurtulmaz. Nişancılığımın atıcılığımın derecesini sana bir misalle anlatayım da maharetime i nan... Kurşun fişek sürdüğüm bir çifte ile iki kilometre uzaktaki kekliği vurmuştum!

— Daha sen, kuşlara kendini ta nıtamamışsın yavrum! Kuşların hep si, hele keklikler, benim avcılığımı gördüler mi, sıfırı tüketirler ve beni nişan almak zahmetinden, saçma masrafından kurtarırlar.

— !?...

— Yüzüme ne bakıyorsun öyle? Elimden kurtulamıyacaklarını bilirler, kendiliklerinden teslim olurlar!

Asıl tehlike

Banka komisyonculuğu, ödünç para verme muameleleri yapan bir müessesede, patron, helecanla kasadarın yanına girmişti:

— Müşteriler geliyor!

Kasadar, aldırmadı. Patron, açık duran kasayı gösterdi:

— Sana, müşteriler geliyor, diyorum; kasayı çabuk kapa!

Kasadar, güldü:

— Kasaya sıçan düşse başı yarılacak... Metelikler bile yok...

Patron, hiddetle topuklarını yere vurdu:

— Onun için, kasayı kapa, diyorum sana!

Haftanın Şakaları

Kurtuluş

Genç kız yıllardanberi piyano dersi alıyordu. Babacığı ile anneciği, bir misafir geldi mi:

— Haydi şekerim! Geç piyano başına... Beyefendiye bir parça çal!

Diyor ve piyanonun önüne oturtuyorlardı.

Geçenlerde, eski tanıdıklarından yaşlı bir zat, belki onuncu, yirminci defa olarak genç kızın konseri ni dinliyordu. Sordu:

— Küçük hanımefendi, daha ne vakte kadar meşkedecekler?

Annesi, cevap verdi:

— Evleneceği güne kadar...

Misafir zat yutkundu:

— Peki, ne duruyorsunuz? Hemen evlendirsenize!

Su!

Cemil bey, nihayet içki yüzünden hasta düştü. Doktora gitti. Uzun bir muayeneden sonra konuştular:

— Size bir ilâç veriyorum.. Fakat biraz acıdır.. Üzerine bir bardak su içersiniz, ilâcın tadını siler...

— Şey... Suyun tadını silmek için ne içeyim?

Sevgi ve kanun

İki arkadaş konuşuyorlardı; birisi dedi ki:

— Sevgi, karşılıksız olursa, bir para etmez!

Öteki, gönül işlerinde usta olmuş, tecrübeli bir filozoftu. Başını salladı ve:

— Niçin böyle söylüyorsun, dostum? dedi... Meselâ ben kavuna bayılırım. Halbuki kavunun da beni sevmesine hiç lüzum görmem!

Emniyet

Bay Hasan, parasını bir tefeciye kaptırmış, yanıp yakılıyordu:

— Mahvoldum... Bittim... Bu herif, beni, mahvetti.

Arkadaşı, kaşlarını çatmıştı:

— Bu biraz da senin kabahatin!

— Neden?

— Söz dinlemedin... Sana, evvelden haber vermedim miydi? Yine gidip o herife, paranı emniyet ettin!

Bay Hasan, suçlu suçlu içini çekti:

— Ben emniyet etmedim... Fakat o, o kadar emniyetle söylüyordu ki...

Tekirin kokusu!

Sıska bir köpek masalar arasında havayı koklaya koklaya dolaşıyordu. Birdenbire bir masanın kenarına koştu ve gelen yemeğe hırsla bakmağa başladı.

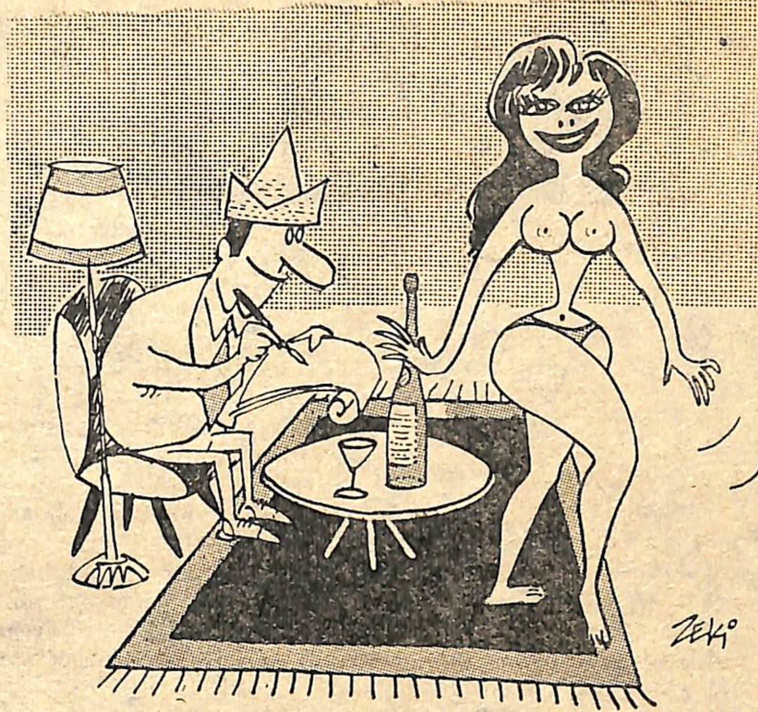
Garson gülüyordu:

— Yine Tekiri arıyor.

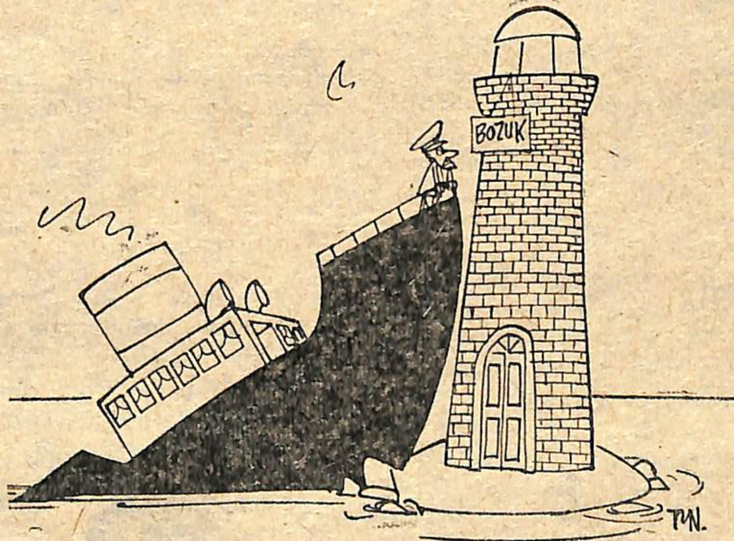
Müşteri hayretle sordu:

— Peki, ne diye burada arıyor?

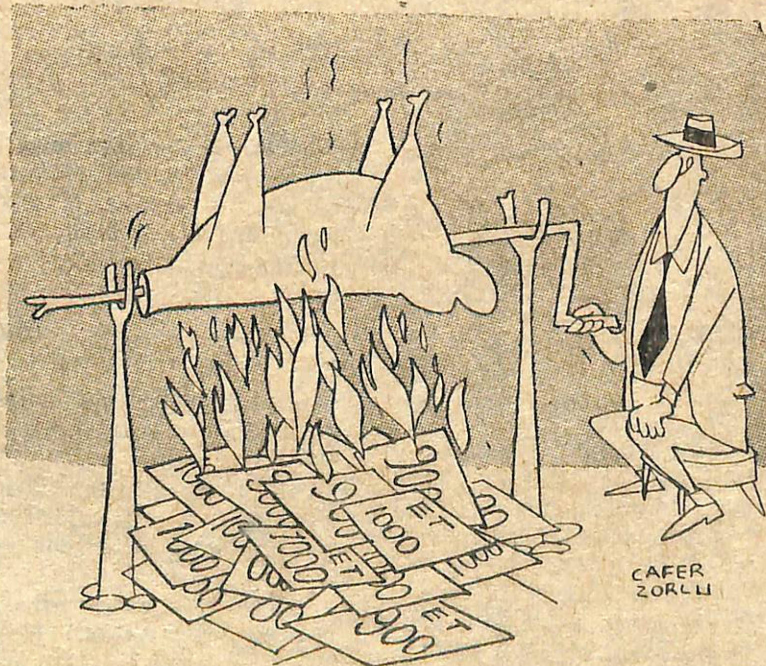
— Siz, tavşan ısmarladınız ya? Tekirin kokusunu aldı!

— Şimdi size iffetimi nasıl koruduğumu göstereyim!

!YAZISIZ

Etin kilosu beş liraya düştü... (Gazeteler)

Ödeşmişler!

Salamon ile Mişon karşılaştılar:

— Afedersin Salamon, afedersin...

— Ne var be?

— Daha ne olsun?. Bezin oğlan senin oğlanin kafasini kirmiş...

— Asil sen afedersin Mişonaçi...

— Neden be?..

— Bezin oğlan daha buyuk bir haltetmiş...

— Ne yapmiş?.

— Senin oğlanin kalemini kirmiş...

— Eh, zarar yok oyleyse odeşmişler!

Dul kadının uşağı!

Dul kadın, yeni aldığı uşağa talimat veriyordu:

— Bak, ben, bir hizmetçide neler ararım?.. Ne dersem, derhal onu yapacak ve haklı da olsa kati yen kendi fikrini, kendi reyini söylemiyecektir. Yaptığı hizmetlerden, kat'iyyen şikâyet etmemelidir. Bundan başka...

Uşak, zengin dulun sözünü kesmişti:

— Efendim, zannedersem, yanılıyorsunuz!

— Ne diye yanılıyormuşum?

— Hanımefendi, kendilerine hizmetçi mi arıyorlar, yoksa koca mı?

Nişanlılık!

İki arkadaş arasında:

— Sinemalarda, tiyatrolarda seninle gezip dolaşan güzel bir kızcağız vardı, ne oldu? Artık yanında göremiyorum. Nişanlı idiniz, sanıyordum.

— Evet, nişanlı idik!

— Artık değil misiniz?

— Hayır azizim!

— Vah, vah, neden?

— Çünkü evlendik!

Pratik berber!

Berber, cinaî vak'alara, katillere, kazalara pek meraklı olmalıydı. Hep kanlı bıçaklı vakaları, uzun uzun tafsilât vererek anlatıyordu. Müşterinin yüreğine baygınlıklar gelmişti:

— Azizim, senin, hiç iç açacak hikâyen yok mu? diye sordu.

Berber güldü:

— Saçlarınızı kesip bitireyim de, sonra...

— Neden?

— Saçlarınızı keserken acıklı, dehşetli hikâyeler anlatıyorum, saçlarınız dimdik duruyor, ben de kolaylıkla makas vuruyorum!

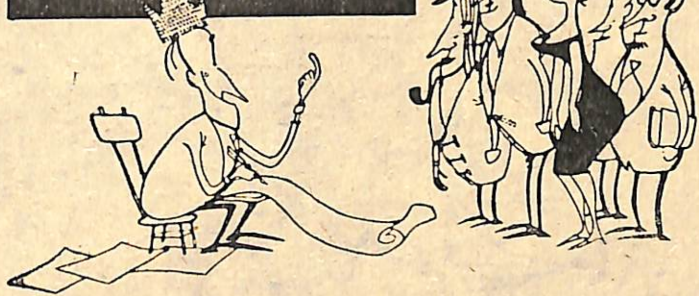
Lokantada

Bay A. K., lokantanın sahibini çağırıp gösterdi:

— Bak şu garsonun elindeki paçavraya... Ayıp değil mi?...

Lokanta sahibi af dileyerek garsonu kulağından yakaladı:

— Ulan serseri herif, hiç böyle kirli şey müşteriye gösterilir mi?.. Ha?...

— İnsan Anadoluya gitmeden, askerlik yapmadan bu memleketin gerçeklerini göremiyor. Bunu yeni anladım.

Semih BALCIOĞLU

Yazısız!

İlk karikatür albümümü çıkarmıştım. Merak ve sabırsızlıkla her gün umum bayie uğruyor, satış durumunu soruyordum. Bir gün bayiin bürosunda oturmuş konuşuyorduk, seyyar satıcılardan biri geldi. Umum bayi satıcıya:

— Bak, dedi, seni Semih beyle tanıştırayım. Nasıl albümü epey satılıyor mu?

Satıcı:

— Elli tane almıştım, dedi. Kırk kadarı satıldı. Kalanlar da satılır her halde...

Sonra bana döndü. Sanki az satmış olmanın kabahatini izah edecekmiş gibi, biraz da yakınlık göstermek niyetiyle:

— Abi, dedi, sen o karikatürlerin bazılarının altına yazı bulamamışsın da «yazısız» demişsin. Ah onlara da bir yazı bulabilseydin bak o zaman nasıl satılırdı.

— Şimdiki âşıklar ilâhiyat merkezinin nerde olduğunu bilmiyorlar. Yalnız «Allah büyüktür» deyip duruyorlar...

Âşık Davut SÜLÂRÎ

Bir kadehle!

Dördüncü Murat, zaman zaman tebdili kıyafet eder, halk arasında dolaşırmış. Yine bir akşam yanında veziri Üsküdar'dan karşıya geçerken Bekri Mustafa'nın sandalına binmişler. Bekri, yolcuların kim olduğundan habersiz şarap destisini çıkarmış bir bardak doldurup ikram etmiş. Vezir itiraz edecek olmuş:

— Yahu içki yasağı var, haberin yok mu?

Bekri gülümsemiş:

— Hele için, demiş, burada benim borum öter.

Padişah, vezire işaret etmiş bozmayıp birer kadeh içmişler.

Bekri hem küreklere asılır, hem arada bir kadehini doldurup çekermiş.

Kıyıya yanaştıkları sırada vezir yavaş yavaş açılmaya başlamış:

— Ahbap, bilir misin sandalında kimleri taşırsın?

Bekri, oralı olmamış:

— Kim ola Allahın iki kulu.

Vezir biraz daha sertlenmiş:

— Bu zat, padişahımız efendimizdir. Ben de veziri âzamım.

Bekri Mustafa bir tövbe estağfurullah çekmiş:

— Yahu, bir kadeh almadan biriniz padişahlık öbürünüz vezirlik iddiasına kalktı. Maazallah birer kadeh daha içseniz biriniz hâşâ hâşâ Allah, diğeriniz peygamberlik iddiasında bulunacaksınız!

— Hani arkadaşım daha bizim sıramız gelmedi mi? Yaz şu fıkramı artık!

Cafer ZORLU

Yasak!

Sıcak, tatlı bir yaz gününde nehir kenarında gezmeğe çıkan iki genç kız etrafta kimsenin olmadığını görünce suya girmeye karar verirler. Birisi alelacele soyunmağa başlar. Elbise, kombinezon, sütyen... Anadan doğma kalıp tam nehire atlıyacağı sırada arkadan bir erkek sesi duyulur:

— Bayan, bayan burdan suya girmek yasaktır.

Genç kız şaşkınlık içinde elleriyle vücudunu kapamaya çalışırken bir yandan da adama çıkışır:

— Madem öyleydi de soyunmadan önce niye haber vermediniz?!..

Bekçi sırıtır:

— Soyunmak yasak değil ki!

— Şarkı söylüyoruz ya ayol...

Aynur AKIN

Vah vah!

İki genç arkadaş konuşuyorlarmış. Biri:

— Aaah, demiş, başıma gelenleri bilsen. Geçen akşam bir gazinoya gitmiştim, orada sarışın çiçek gibi güzel bir kadınla tanıştım. Gece yarısına kadar dansettik. Sonra çıkıp Boğaz'da bir otele gittik, gecenin ikisine kadar çok tatlı saatler geçirdik. Biliyorum şimdi bana kızacaksın: «Sen namuslu, temiz, güzel bir kızla nişanlısın» diyeceksin. Ben de bütün gece hep onu düşündüm. Daha fenası ne oldu tahmin edemezsin. Tam otelden çıktık, bir de baktım nişanlım da yanında yakışıklı bir delikanlı ile diğer otelden çıkmıyor mu?

Arkadaşı üzgün:

— Vah vah, demiş.

Birinci hemen atılmış:

— Yok yok üzülme, o beni görmedi. Yoksa maazallah mutlaka nişanı bozardı!

Akıllısı!

Eski zamanda paşanın birini dostları bahçelerine dâvet etmişler. Ağaçlıklar altında oturulup sohbet edilirken paşanın gözü, ilerde bostanın kenarında, kuyunun dolabını çeviren eşeğe takılmış. Merak edip ev sahibine sormuş:

— Hadi bunun gözünü bağlamışsınız, boynuna çıngırağı niye taktınız?

Bostan sahibi anlatmış:

— Gözünü bağlarız ki hayvan kendini düz yolda gidiyor sansın. Yoksa dönmez durur. Eşek dönerken çıngırağın sesi duyulur. Ses kesildi mi hayvanın durduğunu anlar, hemen koşup tekrar yürütürüz!

Paşa düşünmüş:

— Peki, ya eşek yerinde durur da başını iki yana sallarsa?

Adam o zaman gülmüş:

— Aman paşam, sizin gibi akıllı eşek nerde!..

Nahit ERUZ

İster yaz!

Bir düğünde yaşlı, dindar bir kadına oynaması için ısrar edilir.

— Günahtır, nasıl oynarım? diye diretir. Ama sonunda dayanamaz başlar oynamıya... Bir yandan da Allah korkusu içini kemirmektedir. Müziğin temposuna uyarak mırıldanır:

— Allahım günah yazma, Allahım günah yazma...

Az sonra kendini oyunun şevkine kaptırır:

— Allahım biraz yaz, biraz yazma... Biraz yaz, biraz yazma.

Derken dâvetlilerin alkışı, teşviki üzerine iyice coşar, her şeyi hiçe sayıp başlar dönmeye:

— İster yaz, ister yazma... İster yaz, ister yazma!

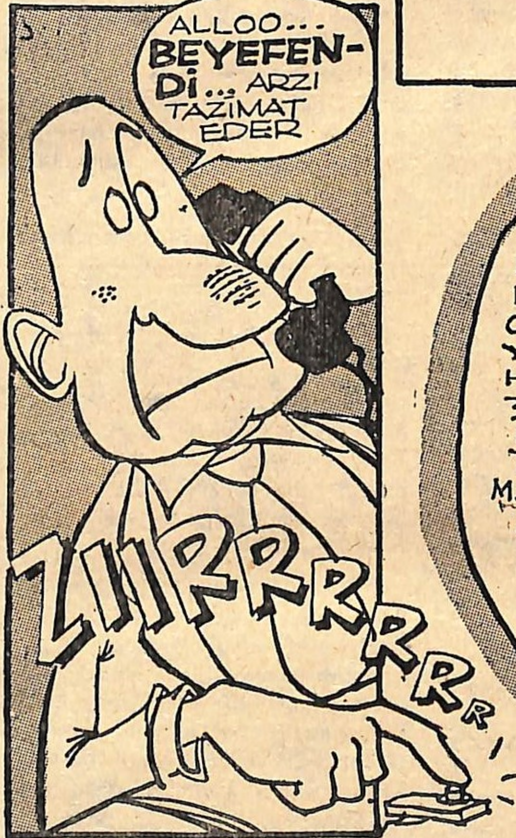
Fuat ÖZÇINAR

Bayan Aynur ile Bay Buyur

ÇİZEN

Yalçın Çetin

ARZI TAZİMAT EDER, EN DERİN SAYGILARIMLA ELLERİNİZDEN ÖPERİM EFENDİM... REFİKAM CARİYENİZ, KERİMEM KÖLENİZ, MAHDUMUM BENDENİZ VE HEPİMİZ HÂKİ PÂYİ ÂLİNİZE YÜZ SÜRER BAŞIMIZDAN EKSİK OLMAMANIZI HER RAKI SOFRASINDA NİYAZ EDEREK BEN ALİ GEVİŞ, ZEVCEM FATMA GEVİŞ, OĞLUM METİN GEVİŞ, AMCAM FARUK GEVİŞ YİĞENİM NUR GEVİŞ VE 20 KİŞİLİK HANEM HALKI, 30 KİŞİLİK DAİREM MEMURLARI, 300 KİŞİLİK MAHALLE KOMŞULARIMIZ VE MERHUM PEDERİM VELİ GEVİŞ İLE BİRLİKTE **VATAN CEPHESİ**NE GEÇTİĞİMİZİ MALÛMATEN ARZEDERİM BEYEFENDİ... **EVET** MAALESEF **FENERBAHÇE** YENİLDİ EFENDİM... O **İNEK** HAKEMİN NAMUSSUZLUĞUNA KURBAN GİTTİK... EFENDİM... BEN ZATI ÂLİNİZİ Bİ ŞİY İÇİN RAHATSIZ ETMİŞTİM!...

NEYDİ YARABİ ?!!

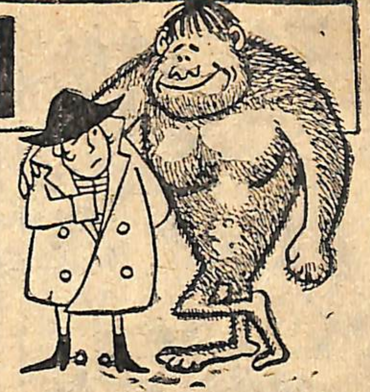

ÖLÜLERİ diriltten ADAM

G. DE LA FOUCHARDIÈRE'den: Hamdi Varoğlu

— 26 —

Tımarhaneye döner dönmez Molière'den kan almak icabetti. Duboulot, doktor Cassignol'e:

— Nasıl, dedi, beğendin mi yaptığını? Çık bakalım şimdi işin içinden! Bu dirilttiğin ucubelerden daha kimbilir neler çekeceksin! Bir kaç tanesini de sen yokken karakollardan ben topladım... Üçüncü Henri bir ırza tasallut suçundan, Villon da hırsızlık suçundan ceza mahkemesini boylayacaklardı.

Doktor Cassignol, arkadaşının bu sitemleri karşısında sinirlenmişti.

— Peki, benim yerimde sen olsan ne yapardın? dedi.

Duboulot:

— Orasını bilemem, dedi. Ama her şeyden evvel, bu adamları oldukları yerde bırakmakla işe başlardım..

— Sen çok sersem şeysin yahu!.. Bundan ibaret mi bana vereceğin akıl? Aksırdıktan sonra ağzını elinle örtmenin faydası olur mu?

— Öyleyse, yaptığın bu işe nadim misin?

— Hem nadimim, hem değilim.

— Yani, bu işi bir daha ele almak icabetse...

— Muhakkak olan bir şey varsa o da, acı bir tecrübe ile edindiğim şu intibadır: Bizim büyük adamlar, memleketin bu sükûnetli devresinde, yerlerini biraz yadırgadılar... Ama büyük çapta bir hâdise olsun, o zaman her biri kendisine has dehanın gerektirdiği işleri görecektir.

— Şimdilik sana bir tavsiyem daha var. Bir servis kur, her gün Paris'in muhtelif karakollarını dolaşıp senin büyük adamları toplamak vazifesivle ödevlendir.

— Kuzum Allah aşkına, bunları öldüremem ya... Cinayet işlemiş olurum.

— Vallahi ne yaparsan yap, kardeşim. Ben kendi hesabıma, artık bıktım. Evime dönüyorum...

Gerçekten de Duboulot, şatosuna avdete hazırlandı. Ama gitmeğe vakit bulamadı. Hiç kimsenin beklemediği bir anda harp patlamıştı.

Duboulot topçu yüzbaşısıydı. Derhal vazifesi başına gitmek üzere emir almıştı. Yola çıkmadan evvel doktor Cassignol'ün elini sıkmak istedi. Onu heyecan içinde buldu.

Doktor Cassignol, arkadaşını görünce:

— Görüyor musun? diye bağırdı. Ölüleri diriltmekte haksız mı imişim?

— Senin hayvanat bahçesini düşünmenin tam da sırası ya! Fransa harbe girdi, efendi, memleket tehlikede!...

— İyi ya işte!... Onu benim ölüler kurtaracak!

XII

Prens, muhteşem konağının debdebeli çalışma odasında, eğrelti otları üzerinde tetkikler yapmakla meşguldü.

Bütün masalar, bütün sandalyeler, bütün koltuklar, eğrelti otlarının istilâsı altında idi. Yeni açılmış sandıklardan, yeşil saçlar gibi eğrelti otları fışkırıyor, salon, hasaddan sonra ot doldurulmuş bir anbar manzarası alıyordu.

Bir oda uşağı, ayaklarının ucuna basa basa içeri girdi, efendisinin kulağına eğildi:

— Bir zat gelmiş, dedi; sizi görmek istiyor, amcanızmış.

—Ne? Amcam mı?

Prens zihnini yokladı. Amcaları vardı, gerçi; daha doğrusu bir zamanlar var olmuşlardı. Hem de fazla fazla. Çünkü Napoleon ailesi saymakla tükenir gibi değildi. Ama bugün, aile şeceresini ne kadar gözünün önüne getirse, hayatta kalmış bir tek amca bile bulamıyordu.

— Nedir bu kepazelik! diye bağırdı... Benim amcam filân yok... Kocun o dalavereciyi, beni de rahat bıraksın...

Fakat tam o esnada, odada bir ses gürledi:

Prens donup kalmıştı. Gerçi kapıyı vurmağa bile luzum görmeden, damdan düşercesine salona dalan bu ziyaretçi pek kaba saba giyinmişti. Başındaki işporta malı melon şapka ile, sırtındaki kahve rengi elbise ile daha ziyade, küçük bir servet yaptıktan sonra işten çekilmiş bir deri tacirine benziyordu ama, bu basbayağı haline rağmen tarihi bir siması vardı. Salonu dolduran bütün portrelerin, büstlerin, heykelcikle-rin, madalyaların inkâr kabul etmez orijinali idi. Adam kollarını kavuşturup da, heykellerde, taş basması resimlerde görülen pozu alınca iş büsbütün çığırından çıktı.

Uşak sessizce sıvışmıştı.

Prens gözlerini uğuşturuyor, kendi kendine söyleniyordu.

— C—nu? O ha? Rüya görüyorum... İmkânı yok... Bu ehramların tepesinden...

Kahverengi elbiseli adam gülmeğe başladı, teklifsizce bir koltuk çekti:

— Aziz yeğenim, dedi... Ümit etmiyordun, değil mi? Ne yapalım?... Elbe adasına gittim, geldim! Sainte-Hélnè adasına gittim, oradan da geldim! Şimdi de İnvalides'den buraya geliyorum. Ne diye gelmeyeyim, o daha yakın değil mi?

Eğer protokol cevaz verse, prens domates gibi kıpkırmızı olmuştu diyebiliriz.

Kızarmakta da haklıydı. 1821 yılından beri ebediyete girmiş bir kimse birdenbire odanıza giriverse heyecanlanmaz mısınız?

Kahverengi elbise ile melon şapka, vakıa insanı şaşırtıyordu. Ama üst tarafı, bir küçük yeğenin aldanmasına imkân olmayacak kadar, büyük amcanın ta kendisiydi. Gerçi Napoléon öldüğü zaman prens çok küçüktü. Fakat büyük amcasının resimleriyle evveldenberi haşır neşir olduğu için, onu derhâl tanımıştı.

Hepsi iyi ama, imparator, nasıl olmuştu da öbür dünyadan geri gelmişti?

Bunu, gülümsiyerek yine kendisi açıkladı:

— Doktor Cassignol'e sormalı, dedi. Dirilişimin sırrını o biliyor. Doktor Cassignol'ü tanırsın, değil mi? Sen de enstitü âzasısın.

Cassignol adını işitince prens aydı. Doktorun, ölüleri diriltmek için yaptığı —nni tecrübeleri duymuştur. Şimdi Napoléon karşısında bulunduğuna göre, demek ki Cassignol, tecrübelerinde muvaffak olmuştu.

Prensi büyük bir endişe kapladı. Bu müthiş adamın dünyaya birinci gelişinde hızını alamadan öbür tarafa gittiğini düşündü. Bu ikinci gelişinde, birincisine taş çıkartacak kimbilir ne herzeler yemesi ihtimâli ni düşündü.

— Peki, dedi, şimdi benden istediğiniz nedir? Ne yapmak istiyorsunuz?

Napoléon koltuklarını kabartarak cevap verdi:

— Fransayı kurtaracağım! Fransa, Saint-Roche kilisesinin merdivenlerinden çıkıp tahta oturduğum günkinden daha kötü vaziyette! Cumhuriyeti bir kere daha kurtaracağım!

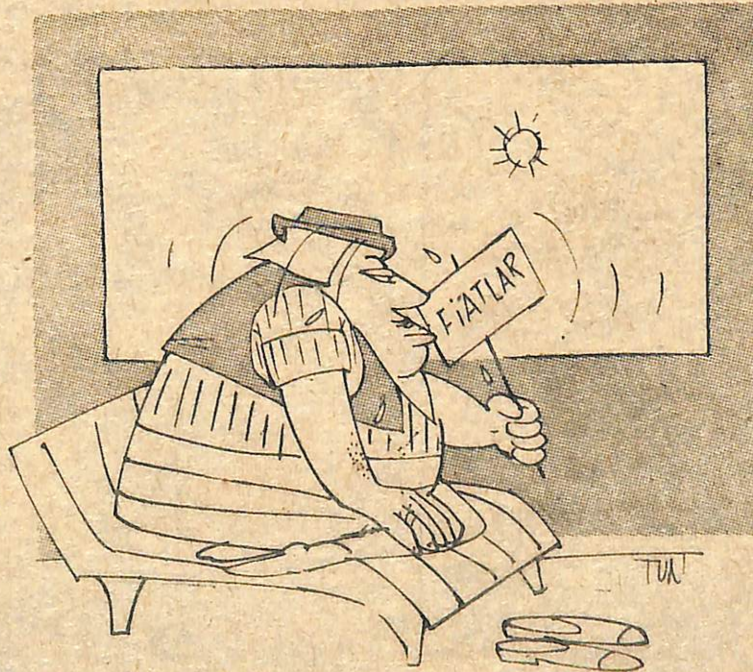
Doktor Cassignol de ayni fikirdeydi. Yüce şeyler düşünüyordu. Ama Napoléon'un, hayatta iken cumhuriyeti nasıl kurtardığını unutmuştu. İmparator gerçi memleketi kurtarmıştı, ama kurtardığını sonra kendi cebine indirmişti, ortalığı kana boyamış, cumhuriyeti, derisi kemiğine yapışmış halde, düşmanlarının eline teslim etmişti.

Doktor Cassignol şimdi, acı tecrübelerle öğrenmiş, biliyordu. Eski devrin büyük adamları, sükûn devrelerinde, dehâlarını ortaya koyacak saha bulamıyorlardı. Diğer bir tâbirle, büyük adamları, ancak büyük hâdiseler yaratıyordu.

Doktor Cassignol ölüleri diriltmişti. Şimdi dünyada, harple beraber, yeni bir kahramanlık devri açılmak üzere idi. Onun dirilttiği eski büyük adamlar da, kendilerine düşen vazifeyi yerine getirecekler, tarihi dirilteceklerdi.

Cassignol hemen Napoléon'u hatırlamış, harbin idaresini onun ellerine tevdi etmeği düşünmüştü. Modern çağın en büyük kumandanı olarak o, kimbilir ne harikalar yaratacaktı. Hükûmetin, Fransız ordularının başına general Jofre'u getirdiği dakikada, Cassignol de, kendi aklından, Napoléon'u baş kumandan seçmiş bulunuyordu.

(Devamı var)

Kabzımal — Artık eskisi kadar ferahlatmıyor!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Cins köpek!

Adam, yanında iri, sarı ve acaip bir köpek olduğu halde meyhaneye geldi ve bir köşeye oturup içkisini içmeğe başladı. Fakat az sonra diğer bir müşteri gayet cins, pırıl pırıl bir buldogla içeri girince meyhanenin bütün sessizliği bozuluverdi. İki köpek hırlaşmağa başladılar.

Buldog'un sahibi istihfafla diğerini süzüp:

— Hıh! dedi. Bu sünepeyi yanında köpek diye gezdiriyorsun ha? Köpek dediğin benimki gibi soylu olur!

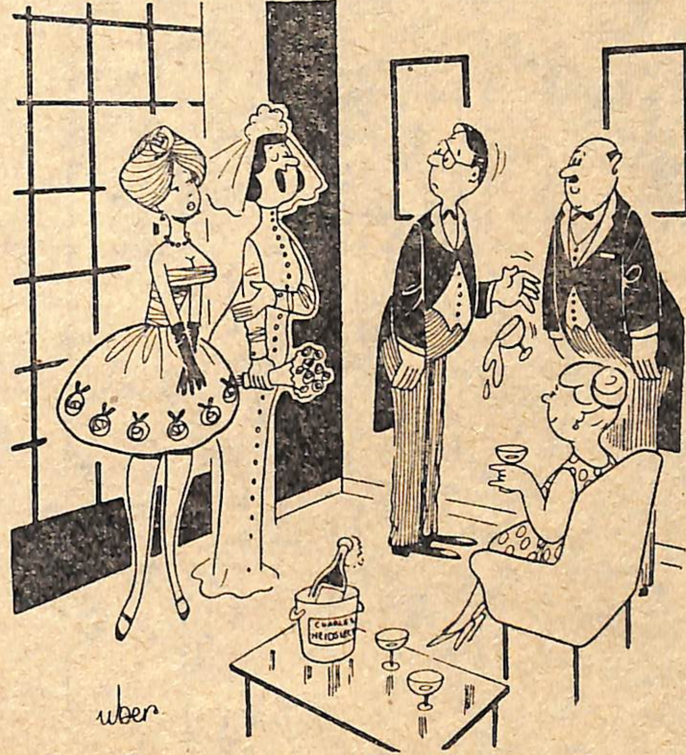
— Bu sünepe senin asil köpeğinden dayak yerse 500 dolar var; var mısın?...

Böylece bahis tutuşuldu, ortada yer açıldı. İki köpek giriştiler ve sarı sünepe on dakika içinde soylu buldog'u kıyma haline getiriverdi. Barmen yerleri süpürürken, bu acaip köpeğin sahibine:

— Tebrik ederim; dedi! Köpeğiniz nereden geldi? Doğrusu çok zorlu hayvanmış!

Köpek sahibi gururlu bir tavırla:

— O mu? dedi. Bir arkadaşım Afrikadan yolladı, ben sadece kuyruğunu ve yelesini kestim!

— Artık evlendik... Kız kardeşimi takdim edebilirim!...

Unutkanlık!

Hasta, ruh doktoruna derdini anlatıyordu:

— Doktorcuğum; n'olur şu benim hastalığıma bir çare bulun. Üzerime müthiş bir unutkanlık geldi!...

— Yaa!... Peki ne zamandanberidir bu hale düştünüz?

Hasta, gözlerini havaya kaldırarak biraz düşündükten sonra:

— Ne zamandanberi hangi hale düştüm doktorcuğum?

Diye sordu.

Erkek işi

İki şık ve güzel genç kız yol da karşılaştılar ve hararetle kucaklaşıp öpüştüler... Bu manzarayı seyreden bir delikanlı yanındaki arkadaşına:

— İşte, dedi; dünyanın bu gün karşılaştığı en önemli problemlerden biri: Kadınlar bütün erkek işlerine el attılar!...

Tarih tekerrürdür

Meşhur ruh doktoruna misafir hanımlardan biri yaklaşıp sordu:

— Doktorcuğum, siz bu işleri iyi bilirsiniz; bana söyler misiniz, acaba bir deli ile bir akıllı nasıl ayırd edilir?

— Çok basit! dedi doktor. Bazı klâsik sualler vardır ki aklı başında herkes cevap verebilir.. İşte böyle bir sual sorarız. Cevap veremezse delidir!

— Bir misâl verir misiniz?

— Tabiî. Meselâ şöyle bir sorumuz vardır: Kaptan Cook dünyanın etrafında üç kere dolaşmış ve bu seyahatlerinden birinde ölmüştür. Kaptan Cook acaba hangi seyahatinde ölmüştür?

— Doğrusu bu haksız bir sual doktorcuğum. Herkesin tarih bilgisi bu kadar kuvvetli mi bakalım!...

Dua

Küçük Freddie yatmadan önce yatağın yanına diz çökmüş dua ediyordu. Annesi:

— Freddie, dedi; ne kadar alçak sesle söylüyorsun, bir kelime bile işitemiyorum...

Freddie cevap verdi:

— Sana söylemiyorum ki anneciğim!

Papağanlar

Yaşlı bir rahiple karısının dişi bir papağanları vardı. Yıllarca bu muhterem insanlarla yaşayan hayvancağız bütün duaları öğrenmişti ve sabahtan akşama kadar dua ederdi. Rahibin komşusu olan bir çiftçide ise bir erkek papağan vardı ve diğerinin aksine müthiş küfürbazdı. Bütün küfürleri ezbere bilir ve durmadan küfrederdi. Adamcağız, komşularının dindar papağanını gördükçe müthiş kederleniyor ve utancından yerlerin dibine geçiyordu.

Bu tulumbacı papağanı nasıl adam etmeliydi? Rahiple başbaşa verdiler ve bir çare olarak çiftçinin küfürbaz papağanı ile diğerini ayni kafese koymağa karar verdiler. Belki terbiyeli papağan diğerini de adam ederdi.

İki hayvan ayni tünekte uzun uzun birbirlerini süzdüler; en sonunda küfürbaz papağan:

— Kız, dedi; çok parlakmışsın, doğrusu hoşuma gittin! Gel seninle biraz kaynatalım; ha ne dersin?

Dindar papağan şu cevabı verdi:

— Zaten ben gece gündüz ne için dua ediyorum sanıyorsun?

— Eyvah, kocam...

— Felâket, şimdi kimbilir ne kıskançlık numaraları yapacaktır!...

Kopya

Öğretmen, kolejde imtahan yapıyordu. Bir ara arka sıralarda oturan talebelere:

— Beyler, dedi; lûtfen birbirinize kopya vermekten vazgeçin...

— Fakat efendim biz kopya vermiyoruz, bezik oynuyoruz!...

— Yaa! dedi profesör; o hal de affedersiniz!

Rabıtalı

Teksaslı çiftçi karısına:

— Karıcığım, çiftliğimizde petrol çıktı, zengin olduk. Şimdi kendine şöyle rabıtalı bazı elbiseler satın almak ister misin?

Kadın:

— Yok Jim, dedi, istemem! Şimdiye kadar hep rabıtalı elbiseler giydim, artık öbür kadınlar gibi giyinmek istiyorum...

İzin

İzin almak için hiç de uygun bir zaman değildi ve ayrıca izin hakkını da tamamen kullanmıştı; fakat yine de subayının karşısına çıktı ve karısının kendisine çok ihtiyacı olduğunu bildirdi. Bunun üzerine subay:

— Johnnie, dedi. Sen karını vatanın ve vazifenden üstün tutuyorsun galiba?

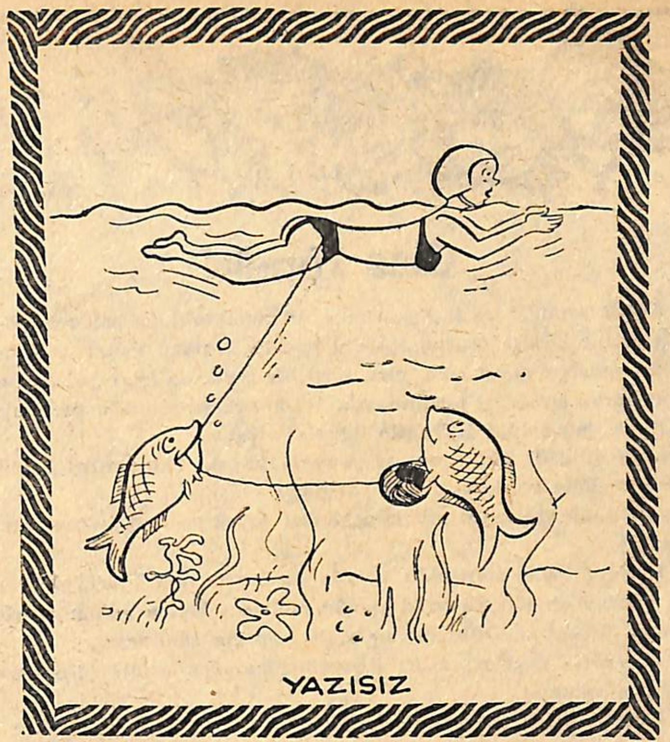
Johnnie şu cevabı verdi:

— Vatanı her şeyden üstün tutan ve ilgi gösteren milyonlarca kişi var; halbuki karımla alâkadar olabilecek bir tek kişi var!...

Ve izni aldı.

Dünya Karikatürleri

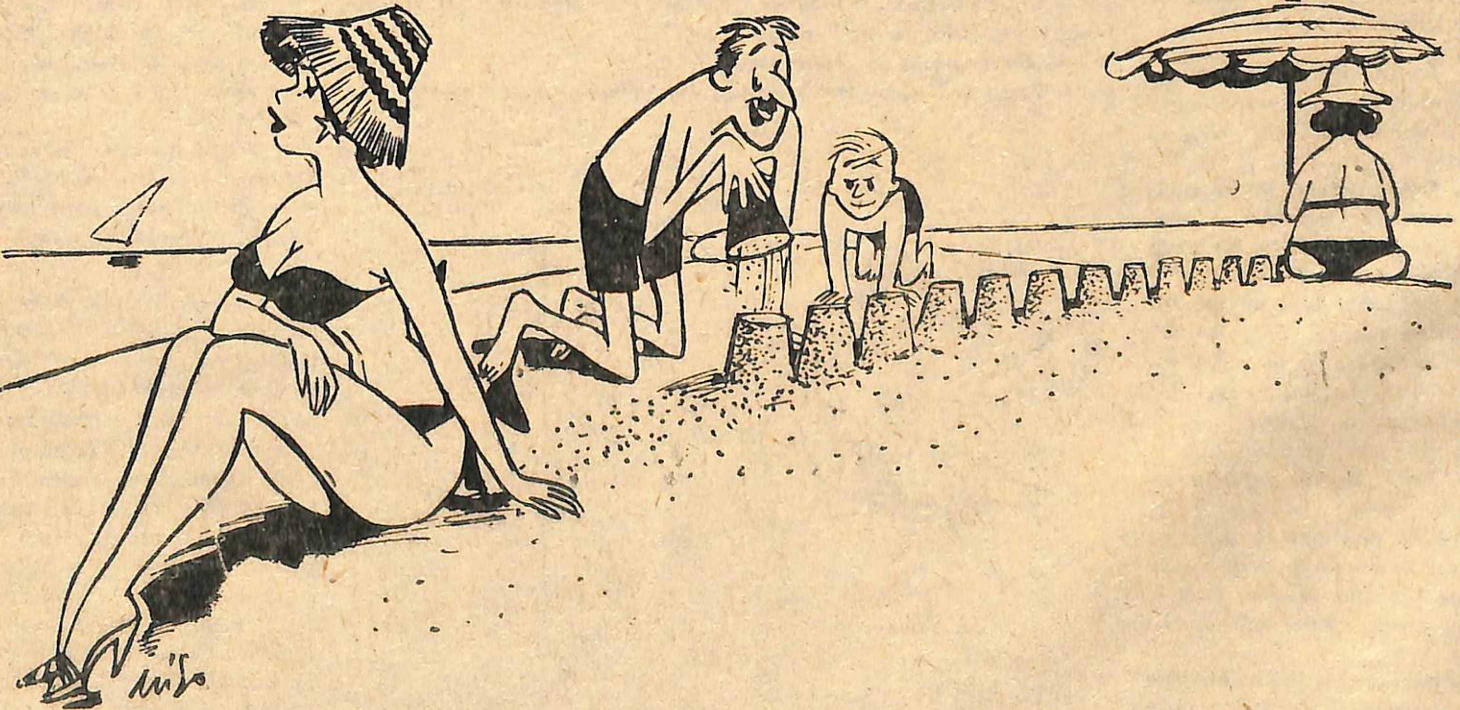

YAZISIZ

YAZISIZ

BİR DEVRİ HİCVEDEN KİTAP

AKILLI MAYMUNLAR

Ümit Yaşar Oğuzcanın yıllardır neşredilemiyen taşlama şiirleri kitap halinde çıkmıştır.

104 SAYFA, 80 ŞİİR, 5 LİRA

Ödemeli gönderilir. Siparişler için P. K. 666 - Ankara

Sahibi :
YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yazı işlerini fiilen idare eden:
KADRİ YURDATAP

Basıldığı yer:
ERCAN MATBAASI

Kapak baskısı:
ŞAKA MATBAASI

İlân Metin Arası
Sütun santimi 18 Lira
Arka Kapak İçi 12 Lira

Abone: Seneliği 50
Altı aylığı 25 lria

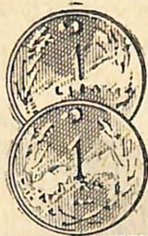
ADRES:
Klotfarer Cad. No. 8-10;
Daire : 3
Beledive - İstanbul
TELEFON: 22 18 11

Fiatı 100 Kuruş

PİYALE MAKARNASI

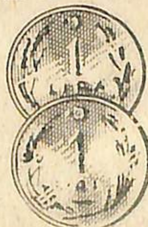
Rekter - P. 60/20

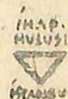
MEMLEKETİMİZİN EN BÜYÜK SANAYİ TEŞEKKÜLÜ

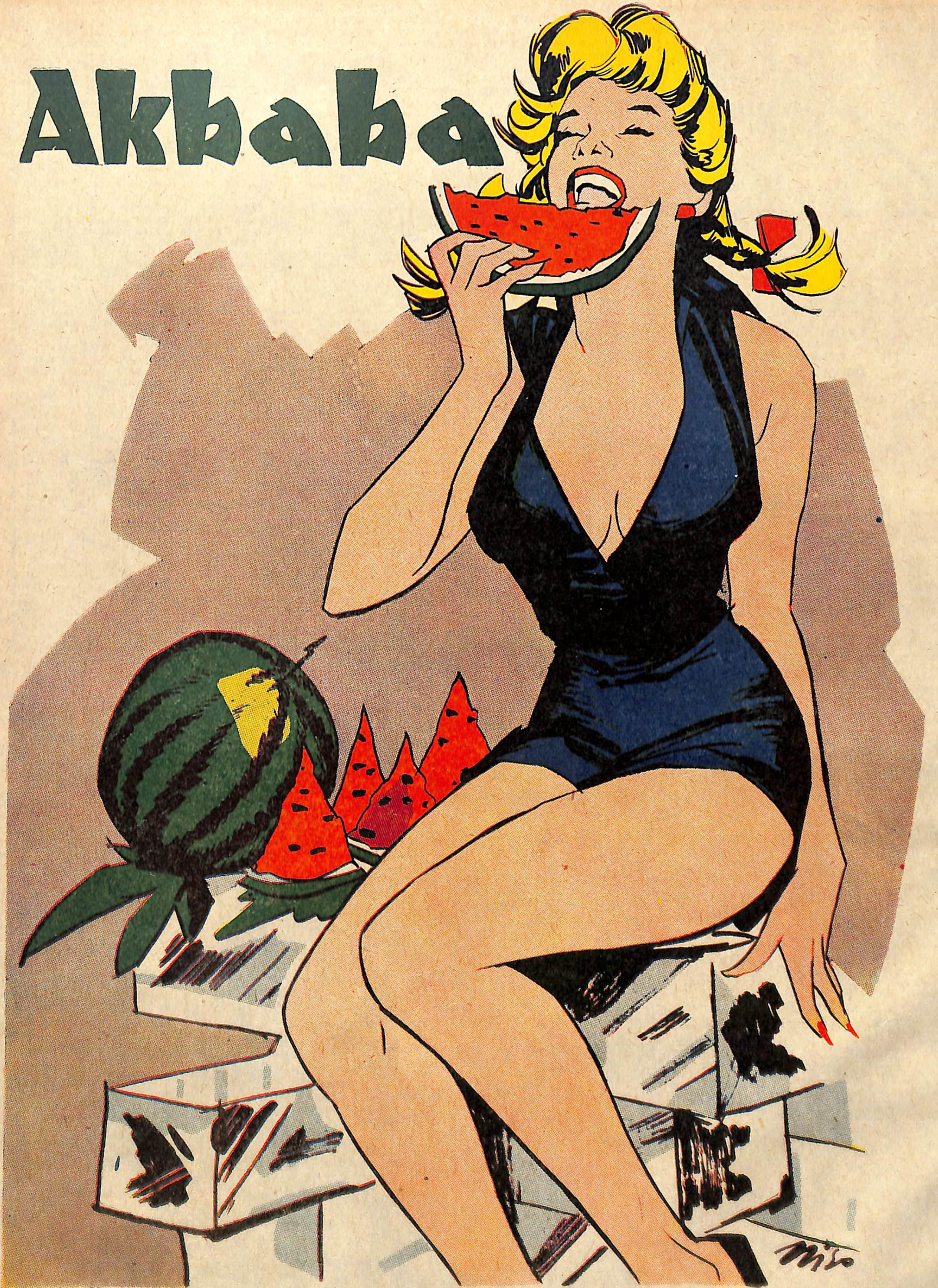
SÜMERBANK

BANKACILIK HİZMETLERİLE DE EMRİNİZDEDİR

— Karpuz kadına benzemiyor : Hem soğuğu güzel hem göbeklisi !..